

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL XIV • NR. 12 (33) • SERIE NOUĂ • OCTOMBRIE-DECEMBRIE 2013

PERIODIC AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII VATRA ROMÂNEASCĂ

MEMBRII FONDATORI, IN MEMORIAM: IONEL BEJENARU, ION FETCU

1 DECEMBRIE – ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Sărbătoarea MARI UNIRI din anul 1918

25 OCTOMBRIE – ZIUA ARMATEI ROMÂNIEI

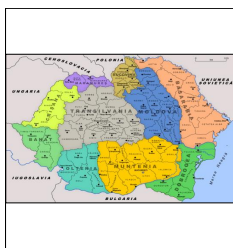
Aniversarea eliberării, în 1945, a ultimei localități: orașul Carei

30 NOIEMBRIE – SF. APOSTOL ANDREI

Sărbătoarea Națională Religioasă a românilor

30 DECEMBRIE – ZIUA REPUBLICII

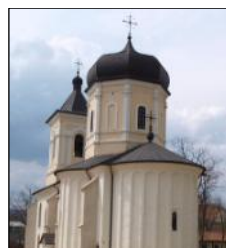
1947– Abolirea monarhiei; Proclamarea republicii

DESĂVÂRȘIREA FORMĂRII STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

Cauze interne românești și externe europene au favorizat, în octombrie - decembrie 1918, finalizarea procesului complex de formare a statului național unitar român, un vis de veacuri și un program politic ...

...Continuare pag. 2

TREI MILIOANE DE ROMÂNI ÎN GHEARELE BISERICII RUSEȘTI DE OCUPAȚIE

Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, Kiril, a participat la "festivitățile prilejuite de sărbătorirea a 200 de ani de la crearea Eparhiei Chișinăului". Ce înseamnă asta? Înseamnă că se sărbătoresc 200 de ani de la ...

...Continuare pag. 15

OMAGIU ARMATEI ROMÂNE

Astăzi este ziua armatei române, o zi care ar trebui să însemne pentru noi mult mai mult decât înseamnă cu adevărat. Motivul este simplu și evident, și așa ar trebui să fie, dacă am privi doar puțin în istoria noastră...

...Continuare pag. 5

INTERVIU CU ELENA NANDRIȘ, PRIMARUL COMUNEI MAHALA - CERNĂUȚI, UCRAINA

Suntem în sediul Primăriei MAHALA, localitate limitrofă orașului Cernăuți - celebră pentru păstrarea și cultivarea obiceiurilor tradiționale românești...

...Continuare pag. 18

MARȘUL UNIONIST: BUCUREȘTI - 20 OCT. 2013

București, Duminică, 20 octombrie 2013-orele14. O frumoasă zi de toamnă, parcă anume dăruită de Dumnezeu pentru întâlnirea fraților de pe cele două maluri de Prut.

Continuare pag. 10

LA 30 DECEMBRIE 1947 FOSTUL REGE MIHAI A ABDICAT DEFINITIV

Niciunde aiurea, în vreo țară ce a cunoscut instituția monarhică, ca formă supremă în stat, monarhia nu s-a compromis, n-a coborât atât de jos ca în cele câteva decenii, cât cei din familia Hohenzollern-Sigmaringen ...

...Continuare pag. 20

SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI APOSTOL ANDREI

Pentru creștinii ortodocși, sărbătoarea Sfântului Andrei nu este o sărbătoare oarecare. Pentru a evidenția importanța acestei sărbători pentru noi, românii, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca data de 30 noiembrie

...Continuare pag. 13

GENERALUL STAN POETAȘ, UN EROU CĂZUT LA DATORIE

Intrarea României în război, în vara anului 1916, în condiții nefavorabile, împotriva unui inamic superior din punct de vedere numeric și al dotării tehnice, a avut ca obiectiv strategic realizarea visului secular al poporului român de a trăi unit

...Continuare pag. 22

Prof. Dr. Dan Prodan

Desăvârșirea formării statului național unitar român (15 / 28 noiembrie – 18 noiembrie / 1 decembrie 1918)

Cauze interne românești și externe europene au favorizat, în octombrie - decembrie 1918, finalizarea procesului complex de formare a statului național unitar român, un vis de veacuri și un program politic de șapte decenii, luând ca reper major programul „național” al Revoluției române de la 1848 - 1849. Astfel, la 15/28 noiembrie 1918, *Bucovina*,

provincia românească din N-V Țării Moldovei, a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, s-a unit cu Regatul României, limitat atunci doar la Moldova dintre Carpații Orientali - Prut și Basarabia dintre Prut și Nistru, prima unită cu Patria - Mamă la 27 martie / 9 aprilie 1918. Au urmat apoi Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș, unite cu Regatul României la 18 noiembrie / 1 decembrie 1918.

27 noiembrie 2013 - Moment istoric:

Traian Băsescu

În ajunul reuniunii de la Vilnius:

Președintele României, Traian Băsescu, la postul TVR1, declară:

- **În ce privește Moldova, sunt interese de stat, sunt interese ale României pe termen lung;**
- Tema unionistă: cred că o vor prelua toți, la momentul oportun;
- România a avut un proiect fundamental de țară: intrarea în NATO;
- Al doilea: intrarea în UE;
- Al treilea, **cred că trebuie să fie unirea cu Republica Moldova!**
- Nimic nu se poate face fără voința românilor de pe cele două maluri de Prut!
- Esențial, acum, este să fim avocații Republicii Moldova pentru Uniunea Europeană;
- Vilnius este doar un început de drum;
- Sunt convins că, **dacă în Republica Moldova va exista un curent unionist, România va spune da, fără să ezite;**

Proiectul de țară: **pentru România, următorul proiect de țară, este: "Vrem să ne întregim țara!"**

Dar să rememorăm principalele momente ale acestor fapte istorice fundamentale pentru constituirea României Mari, pentru centralizarea și modernizarea țării, pentru intrarea ei cu drepturi internaționale depline în concertul european contemporan, cu peste nouă decenii în urmă. Astfel, la 3 noiembrie 1918 învinsul și defunctul imperiu austro-ungar a încheiat armistițiul cu tabăra Antantei învingătoare, urmat rapid de disoluția dualismului: la 12 noiembrie 1918 s-a proclamat Republica Austria. Anterior, românii bucovineni au respins cu indignare și hotărâre manifestul ultimului împărat austro-ungar, Carol I de Habsburg, *Către popoarele mele credincioase*, de la 3/16 octombrie 1918, prin care suveranul imperiului de carton proclama federalizarea statului în disoluție, prin formarea unor state „independente” în cadrul fostei monarhii, fără acordarea și recunoașterea drepturilor politico-naționale pentru românii bucovineano-transilvăneni. Ca urmare, oamenii politici bucovineni s-au organizat rapid, sub impulsul evenimentelor politico-militare naționale din teritoriile vecine și a efervescentei revoluționar-unioniste interne. La 14/27 octombrie 1918, din inițiativa lui Iancu Flondor și Sextil Pușcariu, fruntași unioniști bucovineni, a fost organizată la Cernăuți o mare adunare națională bucovineană, care a adoptat o *Moțiune (Hotărâre)*, prin care delegații la această întrunire formau *Adunarea Constituantă a Bucovinei* care, în consecință, a ales *Consiliul Național al Bucovinei*, cu rol de *Parlament*, condus de președintele său, Dionisie Bejan. Ulterior, Consiliul Național a numit un organism cu rol de *guvern* (putere executivă), numit *Consiliul Secretarilor de Stat*, condus de Iancu Flondor. Programul imediat al Consiliului a fost să preia legal puterea și atribuțiile administrative ale Bucovinei – de la guvernatorul austriac – și să acționeze, ulterior, pentru realizarea obiectivului politic național al Unirii cu Regatul României.

În condițiile în care armata ucraineană amenința Bucovina cu ocupația și includerea ei în Ucraina republicană, Consiliul Național al Bucovinei a solicitat sprijinul guvernului român de la Iași. La 10 – 11 noiembrie 1918, Divizia a 8-a a armatei române, condusă de generalul Iacob Zadic, a intrat în Bucovina și în Cernăuți pentru a apăra provincia românească de amenințările ucrainene și a asigura ordinea și liniștea internă, viața, averea și libertatea locuitorilor bucovineni, indiferent de etnie, limbă, religie, avere, concepție politică etc. În ședința Consiliului Național al Bucovinei din 12/25 noiembrie 1918, fruntașii au hotărât convocarea *Congresului General al Bucovinei la 15/28 noiembrie 1918*. Lucrările forului suprem al tuturor bucovinenilor s-au desfășurat în Sala Sinodului de la Palatul Mitropolitan din Cernăuți, cu participarea a 74 de delegați ai Consiliului Național, 13 delegați ai ucrainenilor, 7 ai germanilor, 6 ai polonezilor. Fruntașii unioniști bucovineni Dionisie Bejan și Iancu Flondor au prezentat congresiștilor scopul marii reuniuni și *Moțiunea* adoptată de Congres: „*Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu Regatul României*”. Ulterior, Congresul General al Bucovinei a comunicat oficial, prin telegrame și printr-o impozantă delegație, regelui Ferdinand I, *Actul Unirii Bucovinei cu România*. Peste trei săptămâni, la 18 decembrie 1918,

Ferdinand I și primul ministru Ion I.C. Brătianu au semnat *decretul-lege de ratificare a Unirii Bucovinei cu România*.

În paralel cu evoluția istorică din Bucovina, și în teritoriile românești intra-carpătice mișcarea națională unionistă s-a dezvoltat rapid. Astfel, la 5/18 octombrie 1918, parlamentarul transilvănean Alexandru Vaida-Voevod a prezentat o *Declarație*, de veritabilă *autodeterminare* politico-națională românească, în Parlamentul de la Budapesta, prin care respingea cu fermitate clauzele manifestului împăratului Carol I de Habsburg. După câteva zile, la 18/31 octombrie 1918, s-a format, la Budapesta, *Consiliul Național Român Central*, alcătuit din șase reprezentanți ai Partidului Național Român și șase ai Partidului Socialist, cu Ștefan Ciceo-Pop – președinte și Gheorghe Crișan – secretar general. CNRC a avut de rezolvat, în săptămânile următoare, numeroase probleme ale autonomiei interne și ale colaborării cu autoritățile maghiare. După mutarea sediului CNRC la Arad, la începutul lunii noiembrie 1918, membrii Consiliului au început preluarea atribuțiilor administrative din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, de la fostele autorități locale ungare. După eșuarea tratativelor bilaterale – desfășurate între 13-15 noiembrie 1918 la Arad – dintre CNRC și reprezentanții Consiliului Național Maghiar, ai guvernului maghiar, conducătorii românilor intra-carpatici au intensificat legăturile cu guvernul român de la Iași, pe de o parte, și acțiunile de confirmare plebiscitară a voinței politico-naționale a românilor din fosta monarhie austro-ungară, pe de altă parte.

În consecință, la 7/20 noiembrie 1918, CNRC a publicat *Convocarea* oficială a Adunării Naționale a românilor la Alba Iulia, duminică, *18 noiembrie/1 decembrie 1918*. Desemnarea delegaților din localități la marele congres pan-românesc s-a realizat pe principii electivitate democratice, nominalizații primind din partea comunităților locale celebrele „*Credenționale*”. La Alba Iulia au ajuns – uneori în condiții foarte grele de deplasare și cazare – 1.228 delegați/deputați, nominalizați de drept sau aleși, din toate zonele transilvănene, bănățene, bihorene sau maramureșene; în paralel, 100.000 români au ajuns la Alba Iulia și s-au așezat pe „*Câmpul lui Horea*”, așteptând cu nerăbdare desfășurarea evenimentelor planificate. După discursuri înălțătoare, cu o intensă încărcătură național-civică, Vasile Goldiș a prezentat delegaților și participanților la Adunarea Națională a românilor *Rezoluțiunea* acesteia, care hotăra, la Punctul I: „*Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania,*

România Mare (1918 - 1940)

Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia, în ziua de 18 noiembrie – 1 decembrie 1918, decretează unirea acestor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România. Adunarea Națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre”.

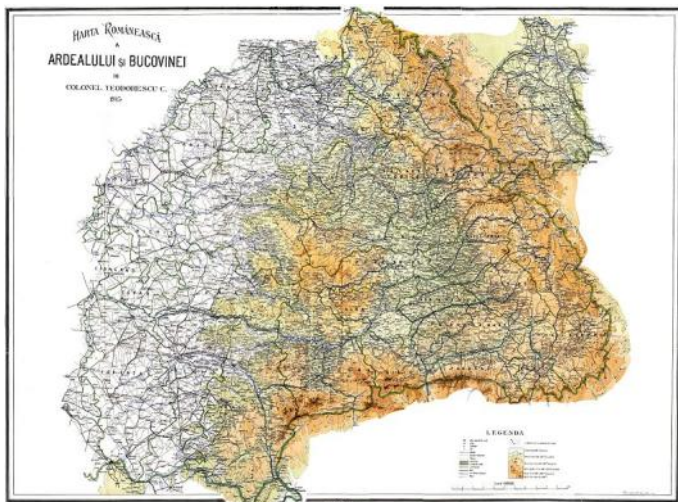
A fost aprobată și componența *Marelui Sfat Național*, for legislativ, cu Gheorghe Pop de Băsești – președinte, Miron Cristea, Iuliu Hossu, Teodor Mihali, Andrei Bârseanu – vicepreședinți. La 2 decembrie 1918, Marele Sfat Național a desemnat *Consiliul Dirigent*, organism executiv – guvern, condus de Iuliu Maniu și ajutat de 15 membri – miniștri. Ulterior, cele două organisme alese au notificat oficial, prin telegrame și vizita unei delegații oficiale la București, la începutul lunii decembrie 1918, regelui Ferdinand I și guvernului I.I.C. Brătianu, *Rezoluțiunea* de la Alba Iulia. Unirea teritoriilor românești intracarpătice cu România a fost legiferată prin *Decretul-lege nr. 3631/11 decembrie 1918*, semnat de Ferdinand I și de I.I.C. Brătianu.

Unirile provinciilor românești cu Regatul României, din martie – decembrie 1918, au fost recunoscute pe plan internațional prin tratatele de pace din Franța, la sfârșitul Primului Război Mondial, încheiate între învingători și învinși: cu *Austria*, la *Saint Germain*, 10 septembrie 1919 (unirea Bucovinei); cu *Ungaria*, la *Trianon*, 4 Iunie 1920 (unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului); cu *Anglia, Franța, Italia, Japonia*, 28 octombrie 1920 (unirea Basarabiei).

S-a constituit astfel *România Mare*, cu o suprafață de 295.000 km² și cu o populație de 15.540.000 locuitori, întinsă de la Nistru la Tisa și Câmpia Vestică, la Dunăre și Marea Neagră, de-a lungul Munților Carpați. Suprafața arabilă a ajuns la 14.000.000 ha, fondul forestier la 7.300.000 ha, potențialul industrial a sporit cu 235 %, s-au dublat resursele de materii prime ale solului și subsolului, lungimea căilor de transport etc. etc. România Mare a devenit *țară medie* a Europei, a 10-a după suprafață și a 8-a după populație, dintr-un total de 28 de state independente.

Din 1990, *Ziua Națională a României* a fost legiferată ziua de *1 Decembrie*, în amintirea, în cinstirea și în nostalgia mărețului fapt istoric de la Alba Iulia. La 95 de ani de la *1 Decembrie 1918*,

LA MULȚI ANI, ROMÂNIA!

Bucovina, Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul, unite cu Regatul României în noiembrie – decembrie 1918

ZIUA ARMATEI ROMÂNIEI

Col. Dr. Ionel-Lucian SANDU

Operații expediționare: Concept și determinări actuale

În istoria lumii, operațiile militare cu caracter expediționar au fost utilizate sub forma campaniilor militare de cucerire specifice marilor puteri și imperii, de eliberare a unor popoare și teritorii sau, mai nou, ca răspuns la crize și conflicte, prin acțiuni combative sau de stabilitate și sprijin. Cu toate acestea, conceptul este destul de ambiguu, evoluând de la unul pur ofensiv, de cucerire, la unul mult mai defensiv, cu valențe umanitare. Desigur că, în strânsă legătură cu acest concept, au apărut o serie de alte noțiuni, precum: armată sau forță expediționară, război (manevrier) expediționar, logistică expediționară, vehicul de luptă expediționar etc.

Concept. Conceptul de operație expediționară nu este nou. Tradițional, operația expediționară înseamnă trimiterea unei forțe, comandantului dându-i-se obiectivele generale, libertate decizională și acțională, și cerându-i-se doar să raporteze succesul când misiunea era îndeplinită. Operația expediționară a implicat dintotdeauna necesitatea de a desfășura o forță, capabilă să se autosustină în teatru. În general, astfel de operații, sub diverse forme, au fost folosite din cele mai vechi timpuri, începând cu constituirea marilor imperii (Mongol, Roman, Otoman etc.) și terminând cu expansiunea Germaniei hitleriste, caracteristicile unor astfel de operații rămânând, în linii generale, aceleași. Istoria consemnează cu prisosință operații militare expediționare desfășurate, încă din cele mai vechi timpuri, de egipteni, babiloneni, perși, greci, chinezi, romani, arabi și alte seminiții ale lumii, în lupta lor pentru afirmare regională și nu numai.

Conform DEX, termenul *expediție* vine din latinescul „*expeditio*” și desemnează o „campanie militară agresivă pentru cucerirea unui teritoriu străin, îndepărtat de propria țară”¹.

Expediționar este definit drept cel „care efectuează o expediție, care se află într-o expediție”, iar *corp (sau armată) expediționar(ă)* înseamnă „totalitatea trupelor care participă la o expediție”². Noile caracteristici ale mediului de securitate, ulterioare perioadei bipolare, fac ca această definiție să nu mai fie valabilă. Teoreticienii militari actuali au oferit o posibilă redefinire a acesteia: „prin operația expediționară se realizează stabilizarea sau normalizarea unei situații de criză, inclusiv gestionarea acesteia într-un teritoriu străin depărtat”³. Desigur, definiția de mai sus este un bun început care poate fi perfecționat. Considerăm că, deși azi operațiile de stabilitate și sprijin ocupă cea mai mare parte a operațiilor expediționare, nu trebuie să neglijăm operațiile cu caracter combativ pe care va trebui să le desfășurăm în condițiile activării Articolului 5 al Tratatului de la Washington sau Articolului V al Tratatului de la Bruxelles⁴.

Determinări actuale ale operațiilor militare expediționare. În contextul evoluției fenomenului militar contemporan, operațiile expediționare au suferit transformările impuse de modul cum a fost conceput rolul organismului militar de către factorii de decizie politică ai statelor. Denumite ca atare sau nu, situațiile de criză și conflict au determinat adăugarea, pe lângă funcțiile tradiționale atribuite armatelor – ducerea și câștigarea războaielor –, de misiuni noi, cum sunt cele de prevenire a conflictelor, de asigurare a păcii și stabilității într-o regiune sau de eliminare a efectelor unor dezastre naturale etc.

După al Doilea Război Mondial, constituirea organizațiilor internaționale de securitate și statuarea normelor de drept în domeniul conflictelor armate au făcut mult mai dificilă orice încercare de expansiune a statelor în sensul clasic. Totuși, această perioadă de relativă „acalmie” mondială, specifică Războiului Rece, a fost caracterizată de numeroase mișcări de independență și războaie civile în Africa și Asia, multiple dispute etnice și teritoriale între vecini, intervenția SUA în Vietnam și invazia sovietică în Afganistan. După încetarea Războiului Rece, operațiile militare expediționare au revenit în actualitate (ele au fost solicitate de numeroase crize și conflicte generate de labilitatea perioadei de tranziție către o lume mai sigură și mai stabilă).

De-a lungul anilor, literatura militară a consemnat cu prisosință fiecare etapă a actualizării misiunilor și, implicit, a transformării forțelor militare, a adaptării lor conceptuale, organizatorice și acționale. Rând pe rând, în funcție de locul și rolul atribuit armatelor, a fost regândit și ansamblul acțiunilor acestora. Dacă, la început, războaiele de apărare erau considerate numai cele desfășurate pe teritoriul național, fiind singurele apreciate drept juste, ulterior, relațiile internaționale au acceptat și au consfințit, chiar prin Carta ONU⁵, operațiile militare expediționare ca acțiuni legitime. Pe cale de consecință, statele au acționat, uneori în mod individual, dar de cele mai multe ori grupate în alianțe și coaliții predefinite sau organizate ad-hoc, pentru rezolvarea unei probleme internaționale aflate la distanțe mai mari sau mai mici.

Astfel, Articolul 5 al Tratatului de la Washington, cheia de boltă a acestuia, construit în baza dreptului la auto-apărare colectivă, recunoscut prin Articolul 51 din Carta Națiunilor Unite, angajează statele membre NATO ca, „în cazul unui atac armat împotriva uneia sau mai multora”, să treacă la folosirea forțelor armate. În cadrul acestei acțiuni, toate statele care vin în sprijinul celor agresate desfășoară operații militare expediționare.

În era „de după 11 septembrie 2001”, combaterea terorismului a devenit nu doar subiectul cel mai vehiculat în toate mediile societale, ci și o amenințare reală, complexă și foarte greu de controlat. Încă de la început s-a înțeles că simpla limitare a efectelor unui atac terorist nu este nici pe departe o soluție finală. Pentru combaterea eficientă a terorismului sau măcar pentru limitarea semnificativă a acestei amenințări se impune distrugerea izvoarelor lui,

adică a surselor de finanțare, a bazelor de recrutare și de antrenament ale organizațiilor teroriste. Acțiunile de acest tip sunt complexe, îndelungate și deosebit de diversificate, angajând, practic, într-o formă sau alta, întreaga societate, întreaga omenire. Între acțiunile cele mai eficiente de combatere a surselor terorismului se situează și intervențiile rapide pentru distrugerea centrelor vitale ale acestuia. Grupările de forțe necesare unor astfel de intervenții au apelat la procedurile specifice operațiilor militare expediționare.

Din această perspectivă, se poate afirma că operațiile militare expediționare au devenit un produs al dilatării spațiului de influență și de interes al fiecărui actor internațional, concomitent cu comprimarea timpului de reacție. Acest tip de acțiuni constituie o componentă intrinsecă a proiecției puterii, a modului de exercitare a puterii în relațiile internaționale. Proiecția puterii asigură unui stat, alianță, coaliție sau organism internațional exercitarea influenței într-o zonă geospațială „potrivit intereselor, ambițiilor, necesităților și mijloacelor de care dispune”⁶, dar și a determinărilor specifice epocii în care ne aflăm, necesităților și responsabilităților pe care trebuie să ni le asumăm în noile condiții ale relațiilor și interdependențelor internaționale.

În epoca modernă, dezvoltarea rețelelor rutiere și a celor de cale ferată, perfecționarea navelor maritime și aeriene de transport, precum și a posibilităților de susținere în teatru a forțelor a dat posibilitatea dezvoltării conceptelor și acțiunilor expediționare. Experiența militară românească a contribuit din plin la îmbogățirea patrimoniului teoretic și practic al operațiilor militare expediționare.

¹ Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Dicționarul explicativ al limbii române*, Ediția a II-a, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998, p. 358.

² Idem, p. 358.

³ Ion Coșcodaru, *Evoluții posibile în fizionomia conflictelor militare viitoare. Operații și forțe expediționare*, în *Impact Strategic*, nr. 3/2005, p. 68.

⁴ *Tratatul colaborării economice, sociale și culturale și auto-apărării colective*, adoptat la Bruxelles în 17 martie 1948 și amendat de Acordurile de la Paris din 23 October 1954, www.weu.int/Treaty.htm.

⁵ *Carta Națiunilor Unite*, Capitol VII: Acțiunea în caz de amenințări împotriva păcii, de încălcări ale păcii și de acte de agresiune, Articolul 51, www.dadalos.org/uno-rom/un-charta.html.

⁶ Nicolae Dolghin, Alexandra Sarcinschi, Gheorghe Văduva, *Proiecția forței. Determinări și viitorul strategiei militare*, Editura U.N.Ap., București, 2004, p. 5.

**Col. Dr. Ionel-Lucian SANDU -
Comandantul Garnizoanei
Militare Botoșani**

Cristian Negrea

OMAGIU ARMATEI ROMÂNE

Astăzi este ziua armatei române, o zi care ar trebui să însemne pentru noi mult mai mult decât înseamnă cu adevărat. Motivul este simplu și evident, și așa ar trebui să fie, dacă am privi doar puțin în istoria noastră, ca să vedem ce a reprezentat armata română în prezervarea și existența noastră ca stat.

Înconjurați doar de dușmani, cărora le-am stat permanent ca sarea în ochi, insulă latină înconjurată de slavi și fino-ugrici, de popoare venite din pustiurile Asiei, pentru a se stabili aici, am fost permanent pentru ei o piedică în calea expansiunii lor. Toată istoria noastră a fost o luptă permanentă pentru existență și păstrarea neamului, după atâtea lovituri „*este un miracol că mai avem un steag căruia să ne închinăm*”, spunea marele Nicolae Iorga. Prinși între năvălitori, cuceritori și imperii, călcați din toate părțile, am supraviețuit ca neam și popor acolo unde alții au dispărut.

Doi piloni de granit au fost cei care ne-au menținut peste veacuri: credința și sabia. Credința în Dumnezeu, biserica, credința în neam, în limbă și tradiții, credința în dreptatea lui Dumnezeu – care nu se putea, până la urmă, să nu-și întoarcă fața către români. Și sabia, puterea armată, forța brută cu care stăteam în fața forței, țaria cu care ne ridicam de fiecare dată pentru a lovi din nou în dușman, făcându-l să muște țărâna sfântă a patriei și să ne respecte. Iar când venea din nou, să-l lovim din nou. Două milenii de existență!... Câte popoare se pot lăuda cu asta?... Nu prea multe. *O enigmă și un miracol, poporul român*, spunea istoricul Gheorghe Brătianu – și asta am și fost.

„Chiar și în secolul XIX, mulți doreau ca românii să dispară. Numai că românii au refuzat să dispară” spunea istoricul american Larry Watts. Aș adăuga, nu numai în secolul XIX, ci și în secolele precedente, de la primele năvăliri barbare,

s-a dorit dispariția românilor. În alte părți, în Peninsula Balcanică, în Câmpia Panonică, la est de Nistru, românii au cam dispărut sau sunt în număr extrem de redus. Aceeași soartă ne era destinată și în arealul cuprins între Tisa, Dunăre și Nistru, dar aici, în centrul românismului, ne-am încăpățânat să supraviețuim. Bazându-ne pe cei doi piloni de care vorbeam, credința în Dumnezeu și puterea armelor.

Nu este întâmplător că noi, românii, nu avem o dată oficială a creștinării noastre, cum au alte popoare – ca rușii sau ungurii, data la care un anumit conducător al lor trece la creștinism. Explicația este simplă: poporul român s-a născut direct creștin, această religie pătrunzând în Dacia Romană adusă de soldați și coloniști, astfel că, la retragerea aureliană era deja un miez creștin, care a crescut și s-a dezvoltat, făcând poporul român, în devenire, creștin încă din zorii existenței sale. Nu este de mirare că biserica și credința în Dumnezeu ne-a însoțit în fiecare etapă a istoriei noastre. Românul leagă fiecare etapă a vieții și activității sale de religie și credință, ridică biserici, lăcașuri de închinăciune și troițe la răspântii. Folclorul este plin de personaje creștine cum sunt Sfânta Vineri sau Sfânta Duminică, chiar și simbolurile cioplite în porțile de lemn cuprind simboluri creștine timpurii, vechi de sute de ani. Pietrele de mormânt din primele secole au simboluri creștine, mai este și „Ego Zenovie votum posvi”, una din primele danii creștine.

Dar spiritualitatea și credința nu înseamnă nimic în materie de continuitate, în sensul că nu ar fi avut cum să supraviețuiască în lipsa unui braț înarmat, care să le apere în acele vremuri tulburi. Românii nu ar fi supraviețuit numai cu credința, la fel, brațul înarmat nu ar fi fost motivat dacă nu ar fi avut ce să apere, respectiv credința și neamul. Una fără alta nu ar fi avut cum să existe. Chiar și astăzi, după douăzeci de secole, vedem

că aceleași simboluri sunt în topul încrederii la români: biserica și armata. Să se mai îndoiască cineva de înțelepciunea poporului.

Avem o istorie militară atât de bogată încât multe alte popoare ne-ar invidia dacă ar cunoaște-o. Dar cum să o cunoască alții, dacă nici noi nu o cunoaștem și chiar dintre noi, românii, sunt destui care o denigrează, o blamează și o aruncă în desuetudine, afirmând fel de fel de ineptii, doar pentru a fi la modă sau pentru a se potrivi unei tendințe? Câți uită, dacă nu toți, că românii, de cele mai multe ori, s-au măsurat de la egal la egal cu cele mai mari puteri militare ale timpului, și nu de puține ori au ieșit victorioși?...

Pentru asta, cred că sunt necesare câteva cuvinte despre brațul înarmat al țării, armata, începând de pe vremea când aceasta se numea, simplu, oaste.

Oastea română

Primele confruntări militare înregistrate de istorici pe teritoriul nostru ne duc departe în timp, în secolul V î. Cr., în timpul lui Darius, atunci când regiunea era populată de strămoșii noștri daci. În toate înscrisurile istorice, chiar și la istoricii contemporani, dacii sau geții erau văzuți ca un popor războinic, care lupta cu dispreț față de moarte. Au luptat și împotriva lui Alexandru Macedon, cel mai mare cuceritor al antichității. În timpul lui Burebista, au creat prin forța armelor un imperiu imens ce se întindea din Balcani în Carpații Păduroși și de la Bug în Germania de astăzi. Mai târziu, dacii vor duce războaie cumplite împotriva celei mai mari puteri militare a lumii antice, Imperiul Roman. Douăzeci de ani i-au trebuit celei mai mari puteri militare a lumii pentru a-i învinge, dar nu definitiv. Decebal se sinucide în 106, Dacia devine, în parte, provincie romană, dar romanii nu au avut liniște. Prima răscoală a avut loc în 117, la moartea lui Traian. Au mai urmat și altele, cea mai mare fiind cea din anii 166-168, ajutată și de năvălirile dacilor liberi. Până la urmă, romanii se retrag lăsând germeii creării poporului român.

Izvoarele vremurilor următoare sunt sărace, dar putem trage unele concluzii, românii au existat și contat și în acele vremuri ca forță militară. În Cântecul Nibelungilor, printre invitații la nunta lui Attila, regele hunilor (mijlocul secolului V), cu Krimhilda, s-a aflat și Ramunk (Radu sau Roman) de Valahia, care nu putea fi menționat dacă nu ar fi fost un lider militar important. La fel sunt alte documente bizantine, ca și ambasaderele lui Priscus, care atestă existența românilor în acele zone. Invazia maghiarilor spre vest este oprită cu greu, după ce aceștia pustiiseră deja mare parte din Europa, la Lechfeld în anul 955. Dar în calea lor spre est a stat Gelu și mulți alții, ungurii impunându-și dominația asupra Transilvaniei abia după câteva sute de ani, dar și atunci având de luptat contra voievozilor români, cum a fost cazul lui Litovoi. Între timp, Asăneștii constituiau un imperiu vlaho-bulgar care învingea Bizanțul și zdrobea, la 1205, prin Ioniță

Asan, armatele cruciaților care ocupaseră Constantinopolul, inclusiv primul împărat cruciat al Constantinopolului, Balduin de Flandra, găsindu-și sfârșitul în închisoarea de la Târnovo. Alte fapte de arme, atacurile maghiare asupra Munteniei și Moldovei, zdrobite la Posada sau Ghindăoani, luptele cu tătarii, cu turcii, cu polonezii.

Nu vreau să fac neapărat o retrospectivă istorică, spațiul nu -mi permite, dar vreau să aduc în atenție rolul preponderent care l-a avut oastea românească în tot ceea ce a însemnat istoria noastră. Bătăliile câștigate sub Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și sub alți domnitori mai puțin mediatizați, din păcate, nu ar fi fost posibile fără existența unei armate puternice, în stare să se opună cu succes oricărei armate vestite în acea vreme. Iar când avea și conducători pricepuți, buni tacticieni, capabili să se folosească de avantajele terenului, cum au fost cei menționați și alții uitați, românii au fost imbatabili.

Încă din secolul XV, perioada cruciadelor târzii, puterile occidentale căzuseră de acord că nu era posibilă organizarea unei cruciade antiotomane fără participarea măcar a uneia dintre cele trei țări române.

Dar, care era secretul unei astfel de eficiențe recunoscute? Nu era prea greu de aflat. Armatele occidentale erau formate din nobilii cavaleri, îmbrăcați în armuri, ce călăreau cai grei, și aceștia protejați cu zale de metal. Fiecare nobil întreținea o mică armată de soldați și slujitori, aceștia trebuind să se preocupe de armura și armamentul lor. La chemarea regelui, acești nobili își strângeau vasalii și plecau la război. Dar întreținerea lor costa mult, astfel încât numărul combatanților pe care îi putea aduce fiecare vasal sau nobil era limitat. Este adevărat, aceștia se ocupau în primul rând cu lupta, se antrenau permanent, erau buni luptători, dar numai individual, unul contra unul. Și mai erau îngreunați de zeci de kilograme de armură. Deci, regii occidentali puteau strânge un număr limitat de luptători, dar profesioniști în arta duelului. Dacă poate exista vreo îndoială asupra acestui aspect, vă spun că istoricii au căzut de acord că la marea bătălie de la Azincourt din 1415, din timpul războiului de o sută de ani între Anglia și Franța, nu au participat mai mult de 12000 (douăsprezece mii) de combatanți. Comparați cu invazia otomană de 120 000 (o sută douăzeci de mii) împotriva uneia din țările române. Domnitorii români aveau o oaste permanentă; Curtenii, în schimb, ridicau la nevoie ceea ce se numea oastea cea mare, care era formată din țărani agricultori, marea majoritate a populației, dar care primeau periodic o pregătire militară. Erau echipați ușor, dar aveau deprinderi militare de luptă și erau arcași pricepuți. La Crecy, în 1346, tot în același război de o sută de ani între Anglia și Franța, s-a văzut ce dezastru puteau face arcașii cavalerilor înzăuați.

Fiecare din țările române ridica la nevoie 30000 de luptători, mai mult decât toate landurile germane luate la un loc. Și acești luptători erau deosebit de eficienți, cunoscători ai modului de luptă al otomanilor, mod de luptă pe care

Războiul dacic: reprezentări pe Columna Traiană

Bătălia de la Posada (1330) în Cronica pictată de la Viena

Basarab I

Carol Robert de Anjou

occidentalii nu l-au învățat în tot decursul evului mediu, după cum s-a văzut la Nicopole (1396). Numărul maxim de luptători pe care l-a ridicat vreo țară românească a fost Muntenia lui Mihai Viteazul, care avea o oaste de 50000 de luptători, dar din care 10000 erau mercenari (lefeșii), inclusiv străini.

Dar apariția armelor de foc, în speță a arcebuzelelor, a făcut ca eficiența oastei mari să decadă cu timpul. Nu mai era suficient să iei omul de la câmp, să-l instruiști o lună și să obții un luptător eficient, îți trebuia un antrenament permanent, soldați profesioniști și arcebuzele erau și deosebit de scumpe. La fel s-a întâmplat și cu următoarea generație de arme și, de aici, a decăzut statutul țărilor române ca puteri ale timpului. Imperiile vecine și-au impus suzeranitatea în secolul XVIII, oastea română nu mai putea fi întreținută și oastea cea mare nu avea cum să fie eficientă în fața noilor arme de foc.

Dar progresul tehnologic a făcut ca aceste arme de foc să devină tot mai ieftine și mai accesibile, dar și mai ușor de manevrat – odată cu progresul științei în prelucrarea metalelor, inclusiv în producerea în serie a puștilor și pistoalelor. Astfel s-a ajuns la vremurile moderne, în secolul XIX.

Armata română modernă

Revoluția lui Tudor Vladimirescu și cele de la 1848 au însemnat pietre de hotar în renașterea capacităților combative ale armatei române. Și până atunci românii au continuat să fie buni luptători, dar în cadrul altor armate, așa cum au fost grănicerii români în armata austriacă, cei de la Năsăud reușind să-l oprească pe marele Napoleoan Bonaparte (vezi "Românii care l-au oprit pe Napoleon") sau pandurii în războaiele ruso-turce.

Alexandru Ioan Cuza, după unirea principatelor (1859), poate fi considerat drept artizanul creării armatei române moderne. El a creat instituțiile de bază și a introdus reformele necesare formării unei armate, care a avut ocazia să-și afirme puterea și combativitatea în războiul de independență din anii 1877-1878.

În iulie 1877, rușii pierd două bătălii la Plevna, situația lor pe frontul de la sud de Dunăre devenind precară. Este momentul în care marele duce Nicolae cere ajutor domnitorului Carol I. Românii trec Dunărea și asediază Plevna alături de ruși, ocupând sectorul de nord și nord-est. Carol este numit comandantul trupelor româno-ruse de la Plevna, pentru a nu-l pune pe domnitorul român în situația de a primi ordine de la

vreun general rus. Sub aceste auspicii începe a treia bătălie a Plevnei. În ziua de 30 august 1877, după trei asalturi, românii reușesc să cucerească reșterea reduta Grivița I, primul mare succes din asediul Plevnei. În sectorul sudic, rușii lui Skobelev (unul dintre cei mai destoinici generali ruși) reușesc să cucerească două redute, dar le pierd a doua zi, pe când românii își mențin pozițiile, în ciuda contraatacurilor repetate ale otomanilor. Războiul continuă cu alte fapte de arme admirabile românești la Vidin, Rahova, Smârdan, impunând armata română ca un factor de putere de care va trebui să se țină seama în viitor.

Simptomatic mi se pare recunoașterea bravurii românești chiar de către adversari: generalul turc Osman Pașa, întinzându-i sabia generalului român Mihai Cristodulo Cerchez, în semn de capitulare a spus: „*Capitulez cu armata mea, predându-mă în mâinile junei și bravei armate române*”. Dar Cerchez nu îi ia sabia, spunând că numai domnitorul României și marele duce Nicolae pot decide în privința soartei armatei otomane prizoniere. A sosit și generalul rus Ganețki, care i-a luat sabia lui Osman Pașa.

Voi menționa doar câteva dintre numeroasele aprecieri din presa străină și din partea analiștilor militari străini la adresa trupelor române: „*Românii au contribuit foarte mult la strălucita luptă care a dus la căderea Plevnei. S-ar putea zice că, la un moment critic, ei au scăpat situația celei zile*” (Memorial Diplomatique). „*Românii s-au purtat cu vitejie, ei au luat parte la împresurarea Plevnei și la înfrângerea definitivă a lui Osman Pașa, care a hotărât rezultatul campaniei, ei și-au dovedit în rezel, ca și în pace, dreptul de a exista ca o națiune independentă*” (Le Bien Public – Belgia). „*Nu se poate tăgădui de nici un istoric militar imparțial că, fără ajutorul forțelor românești, întreaga armată rusă, care lupta la nordul Balcanilor, ar fi fost inevitabil bătută la Dunăre*” (generalul turc Valentine Baker Pașa, participant la războiul din 1877-1878). „*Armata română s-a achitat pe deplin de misiunea ei, făcând față într-un chip strălucit competiției dificile cu puternica armată rusă*” (Preussische Jahrbucher).

Într-un studiu consacrat principalelor bătălii dintre creștini și musulmani, referitor la bătălia de la Plevna, scriitorul și analistul militar Ralph Peters spunea că ocuparea Griviței a impus România ca putere militară, dar conducerea ineptă a rușilor și lipsa de coordonare a acestora a anulat multe din câștigurile românilor. Iar drept mulțumire, rușii le-au luat Basarabia.

Dar acesta este un alt subiect. Totuși, România începe să conteze pe plan internațional în timpurile moderne, în primul rând datorită capacității militare dovedite din plin pe câmpurile de luptă din Bulgaria. „*O armată care s-a acoperit de glorie la Plevna poate fi zdrobită în luptă, dar niciodată dezarmată*” răspundea Carol amenințării rușilor cu dezarmarea armatei, dacă nu acceptă pacea de la Berlin – prin care rușii ne luau cele două județe din sudul Basarabiei, spunându-ne că trebuie să ne mulțumim cu recuperarea Dobrogei (dar nu de la ei, rușii nefiind stăpâni pe Dobrogea niciodată, deși ar fi dorit-o). Noul rol important conferit României în regiune, în primul rând datorită performanțelor militare dovedite, s-a demonstrat în

campania din 1913 contra Bulgariei, în cel de-al doilea război balcanic, când România a pacificat regiunea, nu prin diplomație, ci prin forța militară, pe care a fost suficient să o afișeze, trecând din nou Dunărea.

Primul război mondial a însemnat cel mai crunt examen de sânge și foc pentru armata română, suprema încercare pentru orice forță militară. România avea de ales spre ce parte să se îndrepte, în condițiile războiului mondial ce

devasta lumea de mai bine de doi ani. Promisiunile curgeau de ambele părți dar, până la urmă, regele Ferdinand își calcă peste legăturile sale de neam și de familie și decide să fie credincios cerințelor poporului său, care vedea dintotdeauna participarea la război alături de Franța, sora sa latină, de care o lega atâtea aspirații. Pentru această decizie, Ferdinand este supranumit și Ferdinand cel Loial, deoarece a decis să meargă alături de poporul său pe o cale presărată cu spini, chiar împotriva țării care i-a dat naștere, împotriva familiei sale și a neamului care l-a crescut și format. Un rege reprob de familia sa, dar idolatrizat de poporul său, pe care era chemat să-l conducă.

România intră în război pe frontul oriental alături de ruși, dar fără să știe că aceștia îi pregăteau de la început pierzarea. S-a spus că momentul nu a fost bine ales, dar tocmai rușii ne presau mai mult ca oricând. „*Acum ori niciodată*” ni s-a spus de nenumărate ori, iar România a crezut în promisiunile aliaților, mai cu seamă în cele ale rușilor, care trebuiau să se coordoneze cu noi în efortul militar comun. Tratatul încheiat de România cu

Nicolae Grigorescu - Atacul de la Smârdan (1877)

puterile aliate prevedea și noile granițe de după victorie, dar nici acestea nu au fost respectate, mai cu seamă în problema Banatului – din care o treime îi va reveni Serbiei, la Conferința de Pace de la Paris, deși aceasta nu a stăpânit niciodată acest teritoriu populat majoritar de către români.

României i s-a promis că, la începerea operațiunilor sale militare în Transilvania, va beneficia de întreg sprijinul aliaților, printr-o ofensivă pe frontul de vest, iar pe frontul de est, la nord, în Galiția, ofensiva lui Brusilov va reîncepe mult mai energic, iar la sud, generalul Sarrail va începe propria ofensivă – pentru a facilita, astfel, avansul românilor de pe crestele Carpaților pe o linie mai scurtă, în centrul Transilvaniei, undeva pe valea Mureșului, astfel ca linia frontului să devină mai dreaptă și mai ușor de controlat. Până la urmă, s-a dovedit că aceste promisiuni nu au fost îndeplinite, ofensiva lui Brusilov stagnând din lipsă de forțe (mai mult,

amenințând, prin oprirea ofensivei, dreapta avansată a armatei române de nord, ce pătrunsesse în Transilvania), iar generalul Sarrail, prin rapoartele transmise comandamentelor superioare, menționa că nu are resurse nici măcar pentru defensivă, cu atât mai puțin pentru a relua ofensiva. Am fost mințiți și păcăliți pentru a servi drept trupe de sacrificiu. Cu toate acestea, am intrat în război și am înaintat în Transilvania. Cu această mișcare, am salvat nu numai armata generalului Sarrail și a lui Brusilov, dar, inclusiv, frontul de la Verdun. Marea victorie franceză de la Verdun i se datorează, indirect, armatei române, lucru uitat cu desăvârșire astăzi. Mai multe divizii germane au fost retrase de la Verdun pentru a fi concentrate în Transilvania, împotriva românilor, prin aceasta, comandamentul german renunțând definitiv la cucerirea Verdunului. Mai mult, trupele bulgare, întărite cu cele germane, renunță la atacul împotriva armatei lui Sarrail, pentru a fi aruncate împotriva românilor în Cadrilater și în Dobrogea. O sută de mii de oameni contra a treizeci de mii de apărători; A urmat apoi dezastrul de la Turtucaia și pierderea Dobrogei, dar armata lui Sarrail a fost salvată. Promisiunile rușilor – conform cărora bulgarii nu vor intra în luptă împotriva noastră, la fel ca și promisiunile de ajutor ale trupelor ruse în Dobrogea – s-au dovedit a fi la fel de mincinoase. Tunurile și armamentul comandat și plătit, cu ani în urmă, către Franța, Statele Unite și Japonia stăteau, încă în decembrie 1916, prin găurile rusești – la Chișinău, Kiev sau Razdelnaia – nu numai din cauza birocrăției, ci și din cauza unei rele voințe a Rusiei față de România, la cele mai înalte niveluri, ulterior dovedindu-se că însuși ministrul de război rus, Sturmer, era mai mult decât favorabil Germaniei.

În majoritatea bătăliilor – inclusiv în Dobrogea sau, mai ales, în bătălia de pe Argeș-Neajlov, pentru București – rușii au refuzat să ne acorde cel mai mic sprijin, o întreagă armată stând în așteptare, cu arma la picior, atunci când noi i-am cerut doar să taie o linie de aprovizionare a inamicului, ce trecea la câțiva kilometri de tabăra rusească. La sfârșitul anului, când ne-am retras în Moldova, rușii spuneau statului major român că aici doreau să ne

Soldați români angajați în Bătălia de la Mărășești din august 1917

Trupe românești și germane trec Prutul pentru eliberarea Basarabiei

Fomație de luptă formată din avioane românești IAR80

aducă, ei propunând de la începutul campaniei noastre retragerea în Moldova și abandonarea întregii Muntenii și a capitalei, Bucureștiul. Ce fel de aliat era acesta care propunea, de la începutul campaniei, abandonarea capitalei și a două treimi din teritoriul național?!... Privind logica imperială rusească, era normal: pentru ei nu era de dorit o armată română victorioasă care, mai târziu, ar fi putut ridica pretenții asupra Basarabiei românești; era de preferat o Românie învinsă, scăpată, mai apoi, de către ruși, care ar

fi putut anexa, la încheierea păcii, fără probleme, încă o bucată zdravănă din teritoriul românesc. Doar la fel procedaseră rușii și în 1878, când au anexat, din nou, sudul Basarabiei, tocmai de la aliatul care îl salvase în timpul campaniei împotriva Turciei în 1877-1878.

Cu toate lipsurile materiale, mai ales în artilerie, cu toată perfidia și trădarea rusească, recunoscută și de aliații occidentali, românii s-au bătut cu un nemaipomenit eroism. Pe o lungime a frontului de 1300 km (identică cu întreaga lungime a frontului rusesc, iar, spre comparație, întreg frontul de vest avea doar 800 km), luptând unul contra cinci, împotriva celor mai bune trupe germane și austro-ungare, la care se adăugau cele bulgare și turcești, au produs pierderi mari atacatorilor. De exemplu, pe frontul de la Jiu – unde a căzut la datorie generalul Dragalina –, o singură divizie românească a rezistat – fără să fie schimbată – timp de 80 de zile, la trei divizii germane, dintre care una (a 11-a bavareză) a fost complet nimicită.

Iar, exemplele pot continua și vor continua în anul următor, al marilor victorii de la Mărăști, Mărășești și Oituz, dar și al marilor trădări din partea aliaților noștri ruși, care se vor transforma în cei mai mari dușmani ai noștri.

Au urmat luptele din 1917:

La începutul verii, generalul Alexandru Averescu declanșează ofensiva la Mărăști, la 11 iulie, obținând un succes major. Sunt cucerite, prin lupte grele, dealurile Mărăștilor, Momăia și alte poziții, ofensiva progresând în fiecare zi. Dar ce folos? Chiar dacă inamicul se retrage în debandadă, Armata a 2-a română nu putea avansa prea mult, deoarece rușii nu mai vor să înainteze, ca să ne protejeze flancurile. Este vorba de Armata a 4-a rusă (stânga) și Armata a 9-a (dreapta), care spun că au ordin de la revoluție să nu meargă mai departe. Mai mult, corpul 8 rus și-a părăsit poziția ce o ocupa pe Măgura Cașinului, fără luptă și fără să fie atacați de inamic. A fost nevoie ca armata română să-și extindă flancul pentru a recupa poziția. Era primul gest de acest fel, din multele care vor urma, mai ales în timpul bătăliilor cumplite de apărare de la Mărășești. Totuși, ofensiva a dezvoltat o adâncime de 20 km pe un front de 40 km, au fost luați peste 4000 de prizonieri și capturate numeroase tunuri, arme, muniții și materiale. Succesul ar fi putut fi mai mare – dacă rușii ne-ar fi sprijinit flancurile în înaintarea noastră, am fi putut ajunge mult mai departe, deoarece inamicul fugea în debandadă. Generalul Mackensen, renumitul spărgător de fronturi, nu s-a pierdut cu firea. Concentrase o forță redutabilă pentru a o arunca împotriva

românilor în sudul Moldovei, pentru ca în scurtă vreme să rupă frontul și să ocupe ce a mai rămas din țară. Peste două săptămâni sunt la Iași, le-a spus colaboratorilor săi, înainte de a pleca pe front – de unde urma să conducă operațiunile militare chiar în prezența kaiserului, venit special pentru a asista la îngenuncherea definitivă a României. Iar sorții chiar le erau favorabili. Ofensiva lui Kornilov în sudul Galiției își dăduse obștescul sfârșit, iar contraatacul inamic a făcut armata rusă, în descompunere, să dea bir cu fugiții. Germanii și austro-ungarii aproape că intraseră prin Bucovina și pe teritoriul rămas în stăpânirea noastră în Moldova, apropiindu-se de Fălticeni. Ce folos mai aveau pozițiile noastre din sud, dacă rușii cedau pe frontul lor din nord și lăsau descoperită, pe aici, calea spre Iași?...

S-a hotărât ca trupele ruse, care mai păstrau disciplina, să fie retrase de pe frontul Mărășeștilor, pentru a putea constitui o forță care ar putea redresa consecințele rușinoasei retrageri de la Tarnopol și din Bucovina, menținând frontul în nord-vestul nostru. Astfel, sudul Moldovei rămânea doar în grija armatelor române. În aceste condiții s-au dat cumpletele lupte de la Mărășești și Oituz, chiar în timpul retragerii rusești. Trupele ruse rămase au fugit de la primele focuri, de pe frontul de luptă, lăsând goluri imense în liniile noastre, goluri umplute de unități române deplasate în grabă, care, după marșuri epuizante, ajungeau direct în luptă, pentru a-i scoate pe germani din tranșeele părăsite de ruși fără nicio rezistență. Pe frontul Mărășeștilor, patru divizii române epuizate au ținut piept, timp de săptămâni, atacurilor a mai bine de zece divizii inamice, dintre care opt germane. La Oituz, la fel, aceeași situație: ruși părăsindu-și pozițiile, înlocuiriți în ultima clipă de români, ținând piept, cu un eroism care a uimit întreaga lume, atacurilor trupelor inamice, mult superioare. Dar la Oituz, s-a petrecut și un fapt mișcător, care prefigura de fapt evenimentele ulterioare: mici unități rusești, formate din basarabeni, au rămas pe loc și au luptat până la ultima suflare, alături de frații lor români. La fel au făcut-o și unitățile formate din voluntarii ardeleni și bucovineni, foști prizonieri luați de ruși din armata austro-ungară, în primele faze ale războiului. O înfrățire prin sânge, jertfă și luptă, care va netezi calea spre marea unire, ce va să vină peste un an și câteva luni. Dar până atunci, nori negri stăteau în fața României și următoarele lovituri vor veni nu de la dușmani, ci de la cei pe care încă îi consideram aliați.

Mackensen a fost înfrânt, diviziile sale mândre și puternice s-au topit în fața baionetei soldatului țăran român. Circula o vorbă pe atunci, cum că soldații români preferă lupta cu regimintele bavareze, fiindcă „au ambiț la baionetă”. Valoarea soldatului român s-a dovedit atunci – când armamentul și dotările erau apropiate, s-a dovedit că putea sta în fața celor mai buni soldați din lume, iar dacă este condus de ofițeri și generali capabili, nu este cu nimic mai prejos decât aceștia. Atacat de forțe net superioare – în proporție de cinci la unu, în unele cazuri –, trădat, ca și până atunci, de aliatul său, românul a învins! Și a obținut întreaga recunoaștere a aliaților și admirația întregii lumi. Chiar și astăzi, majoritatea istoricilor militari ai primului război mondial consideră Mărășeștii ca una din cele mai sângeroase bătălii de pe frontul oriental, iar victoria românească, alături de ofensiva lui Brusilov din 1916, drept cele mai importante victorii aliate de pe acest front.

Nu a fost îndeajuns: am avut de luptat și în anul 1919, contra bolșevicilor în Moldova, apoi în Basarabia și, mai târziu, pe linia Nistrului și dincolo de el, tot în 1919 – când am ocupat Tiraspolul și alte zone din Transnistria, pentru a asigura stânga francezilor ce se retrăgeau de la Odessa –, am intrat, în nord, în Pocuția și Ucraina – pentru a continua frontul polonez – și ne-am bătut în Transilvania contra bolșevicilor unguri, pe Tisa și dincolo de ea, până la Budapesta. Ne-am bătut și mai târziu, pe linia Nistrului.

Nu cred că este cineva care ar putea contesta rolul armatei

române în realizarea României Mari, rolul soldatului român în impunerea realității României Mari. Una este ce spun cancelariile occidentale, alta este situația din teren. Degeaba Conferința de Pace de la Paris ar fi zis că Transilvania aparține României, dacă România nu-și putea impune prin forță, la nevoie, stăpânirea asupra acestei provincii. Crede cineva că Franța sau Marea Britanie ar fi riscat viața unui singur soldat, ca să facă dreptate României, dacă aceasta nu era capabilă să o facă singură?... O rezoluție a Parisului i-ar fi speriat pe unguri sau pe ruși, în așa grad, încât aceștia să evacueze în goană Transilvania sau Basarabia?... Să nu ne facem iluzii: România Mare a fost impusă prin forța armelor, prin baioneta soldatului român și prin dârzenia acestuia, prin jertfa și sângele său, nu prin rezoluții de la Paris. Am putea echivala, astăzi, rezoluțiile de la Paris cu rezoluțiile ONU, din prezent. Câte state, împotriva cărora au fost date rezoluții ONU, s-au grăbit să le accepte și să le pună în practică?... A fugit Saddam Hussein din Kuweit, în 1991, de spaima rezoluțiilor ONU? Sau a făcut-o sub presiunea armată a coaliției? Și exemplele pot continua cu sutele. În concluzie, nu politicienii, nu diplomații, au fost aceia care au realizat România Mare ci, meritul realizării ei stă în puterea celor care au impus-o: soldații armatei române! Și au impus-o cu arma, nu cu vorba!

O altă probă de foc a fost al doilea război mondial, când, din nou, a trebuit să ne bazăm pe forța armatei, pentru a ne păstra existența amenințată. Anul 1940 a fost momentul în care toată lumea a înțeles că diplomații și politicienii au eșuat. România Mare, clădită pe sângele și jertfa înaintașilor, încetase să mai existe. Armele vor vorbi, din nou.

Am pornit la război nu pentru spațiu vital, nu pentru cuceriri, ci pentru a ne recupera teritoriile pierdute prin ultimatumuri și dictate. Armata s-a bătut cu mult curaj, în Basarabia, Bucovina, Transnistria, Odessa, Crimeea, Caucaz, Cotul Donului, Stepa Kalmukă, Stalingrad, în multe bătălii împotriva unor forțe superioare și sorți potrivnici. Am fost principala forță militară a Axei pe frontul de est, după germani. Pe frontul de vest, de asemenea, ne-am bătut pentru Transilvania, în Ungaria și Cehoslovacia, fiind a patra forță militară a aliaților, după URSS, SUA, Marea Britanie și înaintea Franței. Ceea ce am obținut și ceea ce nu am obținut nu i se poate imputa, sub nicio formă, armatei. Ea și-a făcut datoria, a urmat ordinele, cu ce dotări a avut. Nu ne puteam opri pe Nistru în 1941, cum nu ne-am putut opri la granița maghiară, în 1944. Armata a plătit cu mult sânge, pierderile românești fiind mari, dar armata s-a bătut cu curaj, dovadă fiind numeroasele aprecieri ale aliaților și chiar ale adversarilor.

Tancuri românești la parada militară

Armata astăzi

Armata continuă să constituie un pilon de bază al țării, prin faptul că până și astăzi se află (alături de biserică) în vârful încrederii populației. Nu se poate contesta rolul acesteia în revoluția din decembrie 1989. Fără fraternizarea armatei cu populația, lucrurile ar fi stat mai rău, totuși au existat incidente.

Modul de a duce războiul s-a schimbat, acum am trecut la armata profesionistă, s-a schimbat și genul conflictelor în care armata României s-a implicat. Misiunile de menținere a păcii și intervențiile internaționale au devenit preponderente, dar nu trebuie să uităm de rolul primordial al armatei: cel de apărare a țării. Sunt multe recunoașteri internaționale ale profesionalismului armatei române, chiar dacă am lua numai ultimele declarații ale ambasadorului celei mai mari puteri militare a lumii, SUA, care spunea că „*piloții români sunt printre cei mai buni din regiune*” și „*trupele terestre române sunt printre cele mai bune din lume*”, ar fi suficient. Dar pentru a preîntâmpina valul denigratorilor, despre care vorbeam la începutul articolului, voi mai menționa câteva – foarte puține, față de numărul lor. Washington Post, înainte de intrarea noastră în NATO, spunea într-un articol că România are lungi tradiții militare, iar corespondentul său militar, după o demonstrație a vânătorilor de munte în Munții Brașovului, exclamă: „*nu știu dacă România va fi invitată să adere la NATO la Summitul de la Praga, dar știu un singur lucru: în următorul conflict, aș prefera ca băieții ăștia să fie de partea mea, nu împotriva mea!*”. Comandantul britanic al SFOR, în anii 90, spunea că este impresionat de profesionalismul

românilor și că ar fi onorat dacă aceștia ar servi în Bosnia sub comanda britanică.

Dar băieții noștri nu-și pot face datoria pe deplin decât dacă au armament adecvat, modern și corespunzător. Dacă nu dotăm armata cu ce trebuie, ne vom trezi la fel ca și în 1916 sau 1940, cu regrete că nu am făcut-o și cu mult, mult sânge românesc pe mâini.

Azi e ziua armatei, a bărbaților și femeilor ce poartă uniforma românească, a celor care își fac datoria cu ce au, cu ce țara le-a dat, și nu se plâng niciodată. Ei nu se plâng, nu protestează, nu fac greve... din când în când cad la datorie.

Revenind la ceea ce ne-a ținut pe noi aici două milenii, spun din nou că: doar credința în Dumnezeu și brațul armat al țării. Așa că, de fiecare dată când treceți pe lângă o biserică, închinați-vă; dar descoperiți-vă și închinați-vă și de fiecare dată când treceți, în grabă, și pe lângă un cimitir al eroilor. Ei merită asta din partea noastră, măcar atât mai putem face pentru ei!

Dumnezeu să ocrotească România și armata ei!

Preluare: rbnpres.info

MARȘUL UNIONIST: BUCUREȘTI - 20 OCT. 2013

Premisă a Unirii

București, Duminică, 20 octombrie 2013-orele14. O frumoasă zi de toamnă, parcă anume dăruită de Dumnezeu pentru întâlnirea fraților de pe cele două maluri de Prut. A fost ziua dedicată unui nou Marș al Re-Unirii Basarabiei cu România. Traseul prevăzut: Piața Victoriei, Calea Victoriei, Splaiul Dâmboviței, Palatul Parlamentului-Parcul Izvor. Participanți din toată România și din Rep. Moldova. Sunt prezenți lideri și activiști ai mișcărilor, societăților și asociațiilor prounioniste: „Consiliul Unirii”, „Acțiunea 2012”, „Pro Basarabia și Bucovina”, „Uniunea Vatra Românească”, Institutul ”Frații Golescu” pentru Români de pretutindeni, Asociația Veteranilor Războiului-1992 ”Tiras-Tighina”.

Presa a fost reprezentată de portalul de știri

Romanian Breaking News Press și mai de toate posturile de radio și televiziune, care au înregistrat sau au transmis în direct secvențe cu desfășurarea manifestării. După aprecierea organizatorilor, la Marș au participat cca. 8000 la 10000 de persoane. Marșul a impresionat prin numărul participanților, prin forța emanată din hotărârea tinerilor unioniști, prin noblețea idealurilor înscrise pe panouri sau scandate de demonstrații: „Aceiași strămoși – același sânge”; „Basarabia, pământ românesc”; „Ajunge 200 ani de ocupație”; „Vrem Unire”; „O țară – un popor”; „Unirea face puterea”; „Basarabia e România”; „Reunirea – obiectiv național”; „În Europa prin România” ș. a.

La începutul Marșului, din miile de piepturi a răsunat Imnul României – „Deșteaptă-te Române”; Pe parcurs, aceleași piepturi, în același glas, au scandat: Trăiască,

Hora Unirii în Piața Victoriei

Moldova, Ardealul și Țara Românească! și alte îndemnuri unioniste. După parcurgerea traseului propus, la orele 17,00, Marșul s-a încheiat cu un miting, pe un amplasament situat la intrarea, dinspre Palatul Parlamentului, în Parcul Izvor. Aici, au luat cuvântul reprezentanți ai entităților cultural-civice participante: Vitalia Pavlicenco – Președintele Consiliului Unirii; Mircea Druc – fost Premier al R. Moldova; Anatolie Caraman președintele Asociației Veteranilor Războiului-1992 ”Tiras-Tighina”; lideri ai Platformei Civice „Acțiunea 2012”; tineri unioniști, studenți și elevi ș.a. La sfârșitul manifestării, imensul Drapel Tricolor, cu o desfășurare de sute de metri lungime – ce a fost purtat, pe tot parcursul marșului, deasupra capetelor manifestanților – a fost rulat pentru strângere, trecând, din mână în mână, pe fondul sonor al Imnului Național. Așa s-a încheiat această istorică manifestare. Dar, ziua de 20 octombrie a fost istorică și pentru hotărârile aprobate și apelurile adresate guvernelor celor două țări – având în vedere apropiata întâlnire de la Vilnius – de participanții la Simpozionul: „Moldova la Vilnius: efecte, angajamente, perspective”, desfășurat începând cu orele 10,00, deci precedând Marșul. Personalitățile participante au apreciat momentul decisiv pe care-l reprezintă reuniunea de la Vilnius, atât pentru viitorul R. Moldova, cât și pentru un întreg grup de țări est-europene, dar și pentru Europa, însăși. Decizia va fi capitală, ireversibilă: fie integrarea Moldovei în acest proiect, fără viitor, intitulat Uniunea Vamală Eurasiatică, fie racordarea la valorile culturale, democratice și economice ale UE. În comunicarea prezentată, în cadrul simpozionului, de domnul Marian Clenciu, președintele Asociației Culturale ”Pro Basarabia și Bucovina”, reținem aprecierile: *Semnale dintr-o parte și*

Testament

presiuni din cealaltă vin neconținut, concomitent, insistent, pe alocuri chiar amenințător și agresiv. Uniunea Europeană și Statele Unite și-au exprimat susținerea totală față de țările din fosta Uniune Sovietică, cele care au ales calea apropierei de Europa și au avertizat Rusia că presiunea pe care o exercită în contrapondere este inacceptabilă. Ministrului lituanian al Afacerilor Externe, Linas Linkevicius, toți omologii săi europeni și-au exprimat solidaritatea cu cele șase state din program, dar a avertizat că Rusia își va spori presiunea asupra partenerului principal, care este Ucraina. Bielarusi, Armenia, Azerbaigean, Georgia și R.Moldova sunt, de asemenea, vizate. “Limba vorbită trebuie să fie cea a argumentelor, nu a presiunii. Fie că este vorba despre amenințări economice sau presiune politică, nu este acceptabil”, a declarat Linas Linkevicius.

La acest summit, UE speră să semneze un acord, fără precedent, de asociere și liber schimb cu Ucraina și să parafeze acorduri similare cu Georgia și Republica Moldova. În același timp, Rusia avertizează Ucraina și R.Moldova în legătură cu măsurile de retorsiune, în caz de semnare. „Moldovenii nu au nimic comun cu rușii. Există aspecte bolșevice în politica rusească de acum” – afirmă Petru Lucinschi, ex-președintele moldovean – adăugând că “Republica Moldova trebuie să fie pregătită pentru măsuri de presiune și provocări din partea Rusiei”; “Ar putea fi închise frontierele, pentru câteva zile sau să fie închis gazul, pentru o anumită perioadă”, a declarat fostul Președinte moldovean, exprimându-și speranța că “nu se va ajunge la acest lucru”.

“Nu cred că Rusia va neglija atât de mult poziția Europei”, existând și factorul american, a adăugat Lucinschi. El a afirmat că, în realitate, nici Republica

O țară – un popor

Tineri basarabeni... tricolori

Fluviu tricolor prin București

Aspirație

Moldova, nici Rusia nu sunt interesate să aibă relații bilaterale ostile, iar Chișinăul ar trebui să-i explice Moscovei că orientarea spre integrarea europeană nu este îndreptată împotriva Rusiei.

Vicepremierul rus Dmitri Rogozin, aflat într-o vizită de două zile în Republica Moldova, s-a întâlnit cu liderul separatist de la Tiraspol, Evgheni Șevciuc, prilej cu care a afirmat că tot ce va fi legat de schimbarea statutului Republicii Moldova după summitul de la Vilnius, în noiembrie, va fi subiectul unor consultații intense între Tiraspol și Moscova. De asemenea, el a afirmat că orientarea europeană a Chișinăului este "lipsită de logică".

Ministrul de Externe al Luxemburgului a declarat că țara sa va oferi în continuare sprijin pentru Republica Moldova și că parafarea Acordurilor la Vilnius reprezintă doar un început de cale. „Noi dorim ca la Summitul de la Vilnius, atât Acordul de Asociere, cât și Acordul de Liber Schimb să fie parafate și ca aceste două acorduri să fie semnate până în mai 2014 și să fie obținute rezultate și pe domeniul liberalizării regimului de vize” – a enunțat Jean Asselbom.

Ministrul de Externe al Belgiei, Didier Reynders, a precizat, la rândul său: „Poporul și conducerea Republicii Moldova a făcut alegerea de a fi aproape de UE și de a se integra în marea familie europeană. Noi sprijinim aceste aspirații ale RM și ne dorim să contribuim pentru ca la voi în țară să predomină supremația legii, să fie combătută corupția, să fie acordat un viitor mai bun pentru cetățenii acestui stat etc. Noi avem nevoie de un succes pentru Parteneriatul Estic și Republica Moldova are șansele cele mai bune pentru a aduce acest succes. Summitul de la Vilnius va fi doar un început, dar va aduce RM mai aproape de semnarea Acordului de Asociere cu UE...”

Cetățenii Republicii Moldova au nevoie de locuri de muncă, stabilitate, poliție și sistem judiciar în care să aibă încredere, locuri de muncă și viitor mai bun. De astfel de lucruri vor avea parte cetățenii Republicii Moldova pe măsură ce se vor apropia de standardele europene”, a adăugat acesta. Expertul pentru Europa de Est al Centrului de Politici Europene, Amanda Paul, a menționat că nesemnarea Acordului de asociere va fi un eșec al politicilor europene în țările Parteneriatului estic. Ne fiind în stare să mențină relații cu proprii săi vecini, UE își va pierde credibilitatea.

Iată și opinia unui om de afaceri moldovean, cu domiciliul la Moscova: „Mulți tac, unii oficiali de rang înalt vorbesc despre asta și mulți deja sunt în panică. Gazul de șist este asasinul economiei ruse. Nimeni nu a văzut cum a venit, dar deja nimic nu poate fi făcut. În 2014 Ucraina și Polonia lansează producția gazului de șist. Respectiv renunță la gazul rus. La fel, încep exportul către țările UE, Moldova și alte țări. Nu știu dacă va fi mai frumos viitorul UE, dar știu că nu va fi la fel de dramatic cum e cel pentru Uniunea Euroasiatică. Nu cred că așa aspirații au și restul moldovenilor. Moldova are un loc mai confortabil în UE. Un viitor mai bun. Mai distant de criză, groaza anilor '90, și agresivitate. Moldova n-are ce căuta în Uniunea Euroasiatică. Unicul vector corect, totuși, este UE.”

Nici UE nu vine cu cadouri: vine cu reforme, drepturi, obligații, corecții ș.a. Orice derapaj va fi la maximum exploatat de partea adversă. La Vilnius, Moldova trebuie să-și asume parcursul european cu hotărâre, convingere și deplină angajare și sinceritate. Nu este loc pentru o diplomatie “la două capete”. Republică Moldova, decizia îți aparține!

Unioniștii pe Splaiul Dâmboviței

Punct terminus: Palatul Parlamentului

SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI APOSTOL ANDREI

Pentru creștinii ortodocși, sărbătoarea Sfântului Andrei nu este o sărbătoare oarecare. Pentru a evidenția importanța acestei sărbători pentru noi, românii, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca data de 30 noiembrie să fie sărbătoare legală în care nu se lucrează, iar al doilea hram al Catedralei Mântuirii Neamului să fie Sfântul Apostol Andrei.

În jurul acestei sărbători există numeroase datini și tradiții moștenite de sute de ani, unele creștine, altele păgâne. Este important să cunoaștem, sau să ne amintim că în mitologia populară românească, tradiția Noptii Sfântului Andrei este prezentă, în întreg spațiul românesc, cu numeroase practici și obiceiuri, unele dintre ele fiind o prelungire în timp a unor ritualuri străvechi, probabil dacice sau predacice. Cu atât mai nefirești ni se par, achizițiile de ultimă oră, făcute sub presiunea reclamelor comerciale, a unor obiceiuri împrumutate de peste ocean – de genul: Valentine's Day, Halloween sau Black Friday. Asta, cu atât mai mult cu cât, respectivele sărbători își regăsesc corespondente ancestrale în mitologia românească – vezi: Dragobetele sau Noaptea Strigoilor. Din păcate, factorii educaționali din sfera învățământului și culturii nu se fac remarcă în combaterea acestor forme de poluare a spiritualității identitare românești. De fapt, aceste obiceiuri străine nu fac decât să înlocuiască mitologia strămoșilor noștri cu o alta, venită de-aiurea și care reprezintă mitologia altor popoare. Dascălii noștri, intelectualitatea din oricare domeniu, ar trebui să vegheze ca tânără generație să se adape din izvorul viu, lăsat nouă de strămoși, prin folclor și prin obiceiurile și credințele din bătrâni. Un exemplu îl reprezintă întreaga mitologie legată de Noaptea Sfântului Andrei.

Sfântul Apostol Andrei este cel dintâi chemat la apostolat, frate cu apostolul Petru și unul dintre cei doisprezece Apostoli ai Mântuitorului Iisus Hristos. Sfântul Apostol Andrei este cel care a adus creștinismul în România și cel care a predicat în Sciția Minor – provincie romană care cuprindea și Dobrogea de azi –, înaintea războaielor dintre Traian și Decebal.

În general, cele mai multe tradiții românești sunt de origine tracă sau dacă. Una dintre tradiții spune că este bine să ungi ancadramele ușilor și ferestrelor cu usturoi și să mănânci usturoi în ziua de Sfântul Andrei, pentru ca astfel să fii apărat de strigoi, despre care se spune că, în această noapte, ies din morminte. Tot din această mitologie aflăm că, strigoii care ies din morminte caută obiecte ascuțite, uitate de oameni prin casă, pe care le fură, pentru a se bate între ei prin cimitire sau chiar ca să îi atace pe oameni. Pricolicii sunt cei care se transformă din om în lup – în mitologia strămoșilor noștri, lupul avea un loc central, fiind prezent în multe credințe și practici mistice; nu întâmplător, steagul dacic era reprezentarea unui cap de lup, purtat în vârful unei lănci – sau în câine și, fie dacă sunt omorâți sau nu, după ce trece noaptea, aceștia se transformă, din nou, în om.

În noaptea de Sf. Andrei se fac cele mai puternice vrăji și descânțece de dragoste. Fetele își pun busuioc sub pernă, pentru ca, în noaptea dintre 29 spre 30 noiembrie, fiecare să-și viseze băiatul cu care se va căsători. Tot atunci, se pune grâu la încolțit, se ung ferestrele cu usturoi, iar tinerele domnișoare trebuie să se oglindească într-o farfurie cu apă, luată dintr-un

izvor, și apoi să se pieptene, să pună pieptănul în acea apă, după care să îl pună sub pernă. Tot sub pernă, fata mai trebuie să pună și busuiocul, de care-am vorbit, și să se gândească la cel pe care dorește să îl viseze în noaptea de Sf. Andrei.

Se spune că cel visat în noaptea de Sf. Andrei este cel căruia fata îi va încredința viața.

Cei care sunt în pragul căsătoriei vor planta boabe de grâu și, după cât de des va fi crescut grâul, atât de bună va fi viața celor doi, împreună.

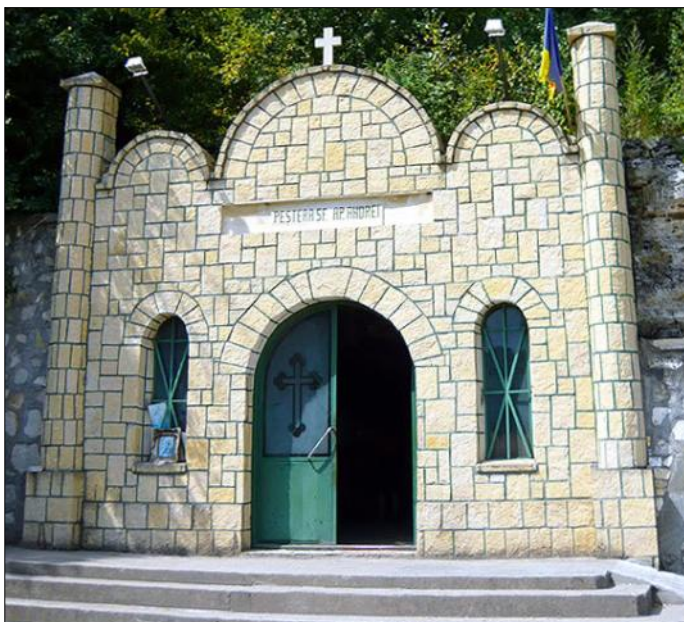
Tradiția spune că atunci când strigoii nu se pot război între ei, aceștia încearcă să prindă un muritor și să-i sugă sângele – iată binecunoscutul “vampir”, pe care-l căutăm pe aiurea, el regăsindu-se și în mitologia noastră, prin “strigoi” sau “moroii”, din vremuri străvechi. De aceea, în Noaptea Strigoilor toți membrii familiei trebuie să mănânce și să se ungă pe piept, frunte și spate cu usturoi. Dacă vitele mugesc în noaptea de Sf. Andrei, acesta este semn că vin lupii, așa că gospodarii – cel puțin, cei din ținutul Botoșanilor – fac o cruce din ceară și o lipesc la vite pe cornul drept. Pentru a feri ograda de lupi și de strigoi, se ung cu usturoi parii gardului și pragul ușilor. În Bucovina, cu trei zile înainte de Sfântul Andrei, femeile nu torc, iar de Sfântul Andrei nu mătură și nu scot gunoiul din casă, nu curăță grajdurile și nu se piaptănă, pentru a nu aduce lupul în apropiere.

Un alt obicei este ca fetele de măritat să facă o turtă subțire din făină de grâu, ca o plăcintă, foarte sărată, pe care să o mănânce la culcare. În timpul nopții, suferind de sete, vor visa că un băiat le aduce apă. Se crede că acel băiat este viitorul soț. În această zi nu se oferă bani cu împrumut, crezându-se că se poate păgubi. În Oltenia, se taie mlădițe din pomii roditori și se pun în apă, la căldură, pentru a înmuguri până la Sfântul Vasile, când oamenii fac din ele sorcove.

Pentru că tot ne aflăm în apropierea sărbătoririi Sfântului Andrei, trebuie să știm că acesta a trăit și a creștinat într-o peșteră din Dobrogea, situată în localitatea Ion Corvin din județul Constanța, la aproximativ 4 km de drumul ce leaga Constanța de Ostrov. Este un drum mirific, în special primăvara și la început de vară, când macii sunt înfloriți și câmpurile sunt pline de flori.

Complexul monahal este foarte curat și bine pus la punct, însă dincolo de biserica nou construită și de chiliile cu flori la geamuri, principala atracție este peștera despre care se spune că l-a adăpostit pe Sfântul Apostol Andrei, în perioada în care a creștinat popoarele de la nord de Dunăre. Peștera este amenajată ca un loc de rugăciune, cu un altar mic, dar se poate observa patul săpat în stâncă, al apostolului. În crăpăturile peretelui de piatră, oamenii lasă iconițe și diverse bilețele, în care înscriu dorințe și rugăciuni, fiind încredințați de puterea ajutoare a apostolului.

Este impresionantă povestea descoperirii acestei peșteri, de către preotul Constantin Lembrău și avocatul Ion Dinu, în anul 1918, în urma unui vis. Aceștia au curățat

Peștera Sf. Apostol Andrei

peștera și, în 1943, a fost sfințită iar primii călugări s-au instalat în zonă, atunci. După o perioadă de degradare continuă, în timpul comunismului, în anul 1990 au reînceput lucrările de întreținere a bisericii și a locului de rugăciune din peșteră.

La români, multe din tradițiile precreștine, dacice sau predacice, au fost preluate de religia creștină, tocmai pentru ca aceasta să pătrundă mai ușor și să câștige noi adepți, ca religie monoteistă. La noi, creștinismul a prins ușor, căci și strămoșii noștri geto-daci au fost monoteiști. Dincolo de exemplul lui Zamolxe, cu Andreonul și Parteonul – adică dispariția rituală, sub pământ, timp de patru ani, după care revenea la lumină –, există o asemănare frapantă cu moartea și Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. Apoi „creștinismul cosmic” – sintagmă promovată de Mircea Eliade, în care se regăsește arborele sau stâlpul cerului, arborele lumii sau centrul lumii, extraordinar reprezentat în cultura și tradiția populară românească, de sorginte precreștină, acea legătură cu cerul a dus mai târziu la legătura cu Dumnezeu – vezi toate troițele românești apărute în creștinism, din Coloana Cerului - cum îi spunea Romulus Vulcănescu -. Ca să nu mai spunem că, și în ziua de azi, există în calendarul ortodox, sărbătoarea Sânzienelor, la 24 Iunie, de origine precreștină, și se mai practică și Molifta Moașei, de Ursitori. În concluzie, așa cum spunea Constantin Noica în 1941: „Chiar și după ce ne-am creștinat, am păstrat moduri de-a fi ale lumii păgâne”.

Crupă Claudiu-George

Biserica mare a mănăstirii

Interiorul Peșterii Sf. Apostol Andrei

Altar de rugăciune în interiorul Peșterii Sf. Apostol Andrei

Capul de lup - Steagul dacic

Tineri mascați veniți la un priveghi în satul Nereju, Vrancea, 1927 Sursa: „Josif Berman: A Photo Album” / Arhiva de imagine a Muzeului Țăranului Român

TREI MILIOANE DE ROMÂNI

ÎN GHEARELE BISERICII RUSEȘTI DE OCUPAȚIE

Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, Kiril, a participat la “festivitățile prilejuite de sărbătorirea a 200 de ani de la crearea Eparhiei Chișinăului”. Ce înseamnă asta? Înseamnă că se sărbătorește 200 de ani de la ocuparea rusească a Basarabiei și a unei bucăți din Biserica ortodoxă românească a Moldovei și trecerea ei samavolnică sub patronajul Moscovei.

Deși sunt încălcate mai multe canoane și reguli bisericești, aproape 3.000.000 de români moldoveni sunt “păstoriți” de... Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii.

Pretențiile unei Patriarhii Ortodoxe a unui neam sau popor anume, de a avea jurisdicție peste ortodocși de alt neam, care au propria lor Patriarhie, sunt necanonice și nedrepte, fiind motivate secular-politic, nu spiritual-pastoral, încălcându-se astfel canonul 8 al Sinodului III ecumenic și canonul 34 apostolic.

Regretatul Patriarh Teoctist a avut demnitatea și curajul să-i transmită asta răpostului patriarh rus Alexei, în anul 1993:

În conștiința umanității, în general și mai ales la creștini, s-a impus de-a lungul istoriei principiul de valoare universală că nedreptatea, abuzul și silnicia nu pot crea niciodată vreun drept. Acestea pot dura secole de-a rândul, dar când împrejurările permit, dreptatea istorică impune repararea nedreptății și restabilirea adevărului precum și a drepturilor ce decurg din această restabilire. Conform acestui principiu, exercitarea jurisdicției Bisericii Ortodoxe Ruse asupra românilor ortodocși din Basarabia, între anii 1769-1774, 1787-1791, 1808-1918, 1940-1941, 1944-1992, a fost un act nedrept și abuziv din punct de vedere al realității istorice și al normelor de drept canonic, deoarece a fost urmarea unor abuzuri politice care au lezât dreptul istoric. Conform mărturiilor istorice, pe teritoriul locuit astăzi de români, cuvântul Evangheliei lui Hristos a fost propovăduit încă din primele veacuri creștine. Propovăduirea Evangheliei pe acest teritoriu a coincis cu însăși formarea poporului român care a apărut în istorie ca popor creștin. Poporul român a devenit astfel unul din primele popoare creștine ale Europei, eveniment ce a avut loc cu multe secole înainte de creștinarea slavilor.

(...)

Îndată ce condițiile istorice au permis, românii ortodocși au obținut dreptul de a avea episcopi pămâneni. Acest drept, bazat pe tradiția canonică a Bisericii, a fost cerut cu multă insistență Patriarhiei de Constantinopol mai ales de creștinii ortodocși români din teritoriile din stânga și din dreapta Prutului, ce constituiau împreună un Principat român cunoscut în Europa cu numele de Țara Moldovei.

În anul 1401, Domnitorul Moldovei a cerut ca în fruntea organizării bisericești din această țară să fie recunoscut de către Patriarhia de Constantinopol mitropolitul pământean IOSIF MUȘAT. Prin acest act, Mitropolia Moldovei era recunoscută ca servind o etnie distinctă în cadrul unui teritoriu bine definit geografic și istoric. Drept consecință, potrivit legislației bisericești, diferită de cea a imperiilor schimbătoare, nimeni și niciodată nu avea dreptul să desființeze, să modifice sau să înjumătățească jurisdicția ei în teritoriul ce-i revenea de la

intemeiere și cu recunoaștere canonică.

Cursul normal al lucrurilor a fost din păcate întrerupt în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, prin ocuparea de către armatele rusești a pământului românesc al Țării Moldovei (1769-1774, 1787-1791). Printre măsurile luate în mod abuziv de ocupanți a fost amestecul brutal în treburile Bisericii din Moldova prin impunerea la Iași, în 1789, a unui locțiitor de mitropolit, AMBROZIE, rus de neam, care venise în Moldova o dată cu trupele rusești.

După o scurtă perioadă de normalizare și când nu se terminase încă războiul ruso-turc (1806-1812), imperiul țarist înființează un „exarhat” ce cuprindea Mitropoliile Moldovei și Țării Românești, subordonându-le din nou, în mod samavolnic, Bisericii Ortodoxe Ruse. Prin aceasta, Mitropolitul canonic al Mitropoliei Moldovei, VENIAMIN COSTACHI, este nevoit să se retragă din scaun spre marea durere a clerului și credincioșilor români. La fel, s-a întâmplat și cu mitropolitul DOSITEI FILITIS al Valahiei, care a fost îndepărtat din scaun în 1809 și trimis în surghiun. Nedreptatea se „instituționalizează” prin pacea nedreaptă de la București din 1812, când s-a hotărât anexarea teritoriului dintre Prut și Nistru la imperiul țarist. Anexarea a fost fără valoare și nulă de drept, căci Turcia nu avea drepturi teritoriale asupra pământului românesc, turcii având putere de suzeranitate, nu de suveranitate asupra acestui pământ. Moldova și Valahia se bucurau de o completă autonomie pe baza unor vechi tratate încheiate cu Imperiul Otoman, prin care li se garanta integritatea teritorială în schimbul unui tribut anual. În plus, anexarea era un act imoral și nelocal față de întreaga Ortodoxie, întrucât Rusia pravoslavnică își întindea abuziv stăpânirea asupra românilor ortodocși din stânga Prutului, cu vechime și vrednicii în câmpul creștinătății, legat de neam, limbă și cultură cu cei din dreapta Prutului.

Urmare acestei anexări politice nedrepte s-a înființat, în teritoriul ocupat de armatele țariste, Eparhia Chișinăului de către Biserica Ortodoxă Rusă, în 1813. Fără a fi consultat clerul și credincioșii, a fost sfâșiat teritoriul jurisdicțional al Mitropoliei Moldovei, înființată cu peste patru veacuri înainte, și al Episcopiei Hușilor. În scrisoarea Sanctității Voastre din 6 octombrie 1992 justificați această acțiune prin faptul că la acea dată Biserica Ortodoxă Română nu era încă o Biserică autocefală. Este adevărat că recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române a avut loc după înființarea Eparhiei de Chișinău, într-un teritoriu ce nu cuprindea această eparhie. Dar, se impune a fi subliniată o constatare: în 1448 Biserica Ortodoxă Rusă a fost recunoscută de Patriarhia de Constantinopol ca Biserică autocefală, dar fără a avea jurisdicție asupra creștinilor ortodocși români din Basarabia.

Actul anexării Basarabiei la imperiul țarist și înființarea Eparhiei de Chișinău a dus, nu la „eliberarea de sub stăpânirea otomană a Moldovei”, cum afirmă Sanctitatea Voastră în aceeași scrisoare, ci a însemnat trecerea de la robia turcească la robia rusească mai aspră și mai neîndurătoare. Turcii ne-au respectat tradițiile, limba și specificul național. Au acceptat voievozi și ierarhi de același neam cu poporul păstorit. Imperialismul rus însă, folosindu-

se de ierarhi ruși înscăunați în Basarabia fără a cere acordul clerului și credincioșilor români locali, absolut majoritari, a exercitat asupra acestora un necruțător proces de rusificare, manifestat în diferite feluri. (Scrisoarea Patriarhului Teocist către Patriarhul Alexei, 1993.. Integral, la Vitalia Pavlicenco)

Delegația oficială care l-a întâmpinat pe Patriarh a fost condusă de mitropolitul Vladimir și de ambasadorul Rusiei la Chișinău, Farit Muhametșin. Pe de altă parte, zeci de reprezentanți ai Consiliului Unirii și Acțiunea 2012, care au protestat și față de venirea vicepremierului rus Dmitri Rogozin la Chișinău, s-au adunat în fața Aeroportului cu pancarte cu mesaje antirussești.

Observatorii politici consideră că vizita capului Bisericii Ortodoxe Ruse are în primul rând obiective politice, și nu religioase. De asemenea, liderul PL, Mihai Ghimpu, a menționat, pentru RFI, că, acceptând vizita lui Kiril, cetățenii Republicii Moldova acceptă ocupația. „Patriarhul vine la 200 de ani de la înființarea Eparhiei Chișinăului, la un an de la ocupația țaristă din 1812. Adică, prin vizita Patriarhului, acceptăm ocupația, pentru că Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a venit ca urmare a ocupației, și atunci ne întrebăm: Cine suntem noi?”, a declarat Mihai Ghimpu.

Anastasia Mitrofanova, doctor în științe politice, profesor la Academia Diplomatică a Ministerului de Afaceri Externe al Federației Ruse susține: ceea ce face Biserica Ortodoxă Rusă este departe de a fi numit religie, „nu e vorba de mântuire spirituală, ci de faptul că Rusia, în baza ortodoxiei, încearcă să elaboreze o ideologie imperială care i -ar consolida influența în spațiul ex-sovietic”.

În cadrul unui interviu acordat Jurnal.md, istoricul Ion Negrei a menționat că actuala structură bisericească din Republica Moldova numită Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove este o creație a regimului Țarist și a celui sovietic și nu are nimic în comun cu tradiția de organizare a bisericii în spațiul românesc.

„După ocuparea Basarabiei în 1812, în noua achiziție teritorială, s-a format Arhiepiscopia Chișinăului și Hotinului. Întrucât în acest spațiu nu exista nicio eparhie care ar fi putut fi ridicată la rang de arhiepiscopie, iar cele mai multe biserici din această nouă structură ecleziastică provin din eparhia Hotinului, parte componentă a Mitropoliei Moldovei recunoscută de Patriarhia de la Constantinopol în 1401, pentru a-i conferi „legitimitate” noii structuri ecleziastice, a fost uzurpată titulatura episcopiei Hotinului, adăugându-se „a Chișinăului”, după desemnarea acestuia ca reședință de ținut. Există un demers semnat de Bănulescu-Bodoni prin care se solicită Sinodului Bisericii Ortodoxe Ruse formarea arhiepiscopiei. Acest lucru s-a făcut pentru a se accentua că această structură bisericească s-a format la cererea clerului și a populației locale. Conform Dreptului Canonic, este ilegală formarea unei structuri ecleziastice în urma unei cuceriri politice. Dacă, în plan politic, scindarea Moldovei se datorează domnului și boierilor, care nu au putut păstra integritatea Principatului Moldovei, în plan bisericesc, Bănulescu-Bodoni a acționat conștient și anticanonice.”

Marius Bâtcă

Sursa: <http://www.rbnpress.info> (www.ziuaveche.ro)

Biserica voievodală (din piatră) „Adormirea Maicii Domnului” a Mănăstirii Căpriană.

Intrarea mănăstirii

Biserica voievodală (din piatră) „Adormirea Maicii Domnului” a Mănăstirii Căpriană.

Biserica voievodală (din piatră) „Adormirea Maicii Domnului” a Mănăstirii Căpriană. Turlele neoclasiche rusești au înlocuit turla veche de pe naos a bisericii, realizată în stil moldovenesc. Aflată la 40 km, nord-vest, de Chișinău, în codrii Lăpușnei, Căpriană – bastion al arhitecturii voievodale românești din Basarabia – este ctitorie răzeșească a satului Mereni și mănăstire domnească, menționată documentar la 1420, în vremea domniei lui Alexandru cel Bun, construită din piatră în timpul domniei lui Ștefan cel Mare, restaurată de Petru Rareș și apoi de Alexandru Lăpușeanu. În perioada țaristă au fost construite aici și alte lăcașuri bisericești, cu intenția de a se șterge urmele carcterului românesc al acestei așezări monahale. În prezent, biserica ștefaniană încă nu este complet restaurată, după stricăciunile pricinuite în perioada sovietică.

Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din orașul Căușeni

Biserica Adormirii din Căușeni

Tabloul votiv la biserica Adormirii Maicii Domnului Căușeni

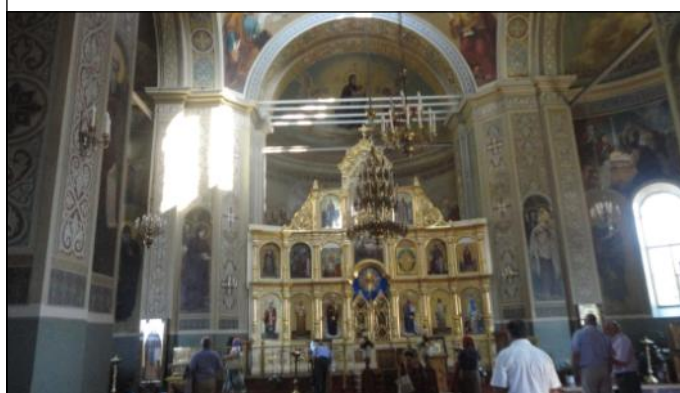
Urmele stricăciunilor suferite în perioada sovietică

Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din orașul Căușeni. Este un monument de o semnificație artistică și istorică deosebite. A fost construită în secolele XVII-XVIII, avându-i ctitori pe Grigore Callimachi și mitropolitul Proilaviei Daniil. Pereții bisericii sunt integral acoperiți cu frescă. Monumentul se află în lista patrimoniului omenirii al UNESCO. Biserica „ Adormirea Maicii Domnului”, monument unic de istorie, cultură și arhitectonică ecleziastică, unul din cele mai vechi locașuri de cult ortodox din Basarabia, ridicat la Căușeni – pe atunci Cheșenăul Roșu –, amintit într-o gramotă a lui Petru Aron, din 6 iunie 1455, eliberată la Suceava. Radu, Stanciu și Voicu sunt meșterii care au îmbrăcat Biserica Adormirii în cea mai frumoasă, mai adâncă și mai cuminte culoare roșie, acest Roșu de Căușeni precum admirați în altă parte a Moldovei Albastru de Voroneț! „Biserica ortodoxă este o clădire rotundă pe jumătate îngropată în pământ. Turcii au ruinat-o. Este pictată al fresco, în interior și exterior, pe un fond roz. Sunt reprezentate faptele unor sfinți și soarta osândiților, chinuți prin tot felul de torturi” – descriere realizată de Leyon Pierce Balthasar von Campenhausen (1746-1808) pe la 1790-1791 care „dovedește că Biserica Adormirea Maicii Domnului a fost reconstruită și pictată în anii 1763-1767, ea fiind mai veche decât secolul al XVI-lea”. (Eugen Bâzgu). În perioada sovietică, biserica a fost transformată în depozit și chiar afumătoare de fructe, pricinuindu-i-se stricăciuni, încă incomplet restaurate.

Mănăstirea Noul Neamț

Mănăstirea Noul Neamț, pe malul Nistrului

Iconostasul

Pelerini la Noul Neamț

Mănăstirea Noul Neamț, din localitatea Chițcani, rm. Slobozia, pe malul Nistrului – în zona controlată de separatiștii transnistreni –, a fost fondată în 1862, de călugări veniți de la Mănăstirea Neamț – locul mănăstirii fiind o danie a lui Alexandru cel Bun, datată 31 august 1439, (terenuri, iazuri și prisăci), făcută mănăstirii Neamț. Primul stareț al mănăstirii a fost Teofan (Cristea), fost duhovnic al lavrei Neamțului, urmat de arhim. Andronic (Popovici) – crescut, și el, la mănăstirea Neamț, după care, stareț este ales Antonie (Gherman), din Durlăști - Chișinău. Călugării de aici au menținut tradiția românească monahală, cu toată opresiunea vremurilor țariste sau sovietice. Recent, starețul actual, arhim. Paisie, s-a opus cu fermitate propunerii Patriarhiei moscovite de a transforma mănăstirea în stavropighie – mănăstire aflată sub directă ascultare a Patriarhului rus. “Vom rămâne sub Chișinău și nu vom ceda, chiar dacă vor veni peste noi cu forța”, a declarat starețul Paisie la presiunile trimișilor Patriarhiei moscovite.

PAUL-MIRCEA IORDACHE

INTERVIU CU ELENA NANDRIȘ, Primarul comunei Mahala - Cernăuți, Ucraina

P.M.I.: Suntem în sediul Primăriei MAHALA, localitate limitrofă orașului Cernăuți – celebră pentru păstrarea și cultivarea obiceiurilor tradiționale românești, o zonă de spiritualitate românească. În biroul Doamnei Primar Elena Nandriș, care a avut amabilitatea să acorde acest interviu, constatăm faptul că distinsa interlocutoare a fost și conducătoarea Corului „Dragoș Vodă” – o celebră formație artistică cernăuțeană, cunoscută și peste hotare, care a pus în lumină frumusețea folclorului românesc, o veritabilă emblemă a Bucovinei de Nord – și, în acest context, îi adresăm prima întrebare: Am dori să cunoaștem care sunt, în prezent, problemele esențiale cu care vă confrunțați în conservarea identității românești, în acest spațiu nord-bucovinean care, prin vitregia vremurilor, a ajuns dincolo de fruntariile țării?

Elena Nandriș în timpul interviului

E.N.: Românii de aici – eu vorbesc numai de comuna Mahala, care încorporează patru sate: Mahala, Lunca, Ostrița și Prut – până în momentul de față, constituie 98 % din totalul populației comunei. La Adunarea satului s-a hotărât ca limba română să beneficieze de regimul de limbă regională, conform legii, deci să se utilizeze oficial, alături de limba de stat, ucraineană. Oamenii se temeau că se va impune generalizarea limbii ucrainene în școli, în cazul când nu se adoptă limba română ca limbă regională. Deci: limba română – limba maternă – este folosită oficial. În școală, la anumite discipline științifice, se învață și terminologia în limba ucraineană, pentru eventualitatea susținerii examenului de admitere la facultățile de profil. Deci, alături de limba ucraineană, noi am obținut statutul oficial și pentru limba română. Noi vorbim și cântăm în limba română; Noi avem tradițiile și obiceiurile noastre.

În perioada sovietică se vorbea de „limba moldovenească”, cu toate că noi am fost și suntem români și așa vom rămâne! Copiii, însă, învață ambele limbi.

P.M.I.: Așa este și corect, într-o țară cu o limbă a majorității etnice și cu limbi regionale, ale minorităților etnice.

E.N.: Da! Deci, sub acest aspect, noi nu avem probleme.

P.M.I.: Dar, în biserică, cum se vorbește?...

E.N.: Noi avem trei biserici, în care slujbele se oficiază, în întregime, în limba română; Dar, la hramuri – noi suntem înconjurați de sate ucrainene – vin și preoți din acele sate și atunci se slujește și în ucraineană; Așa se întâmplă: noi ne ducem la ei, la hram și ei vin la noi, ca buni vecini; Noi, în Bucovina, avem multe naționalități...

P.M.I.: Da, Bucovina este multiethnică... Încă de când a fost ocupată de austrieci, în 1775, s-a dus o politică de colonizare a populațiilor alogene în acest teritoriu; Astfel a ajuns să cuprindă un întreg florilegiu de etnii; Reversul medaliei a fost că, indirect, acest factor a determinat emigrarea populației românești – supusă opresiunii habsburgice – către partea Moldovei neocupate de imperii: chiar un străbunic de-al meu,

Tiron, este din Arbore, Suceava, emigrant din Bucovina austriacă, la mijlocul sec. XIX, și stabilit în satul Bălușeni, de lângă Botoșani; Imperiul, prin intermediul arendașilor – alogeni – a exercitat o exploatare economică, sistematică și opresivă, asupra țărănimii autohtone; La opresiunea imperială habsburgică s-a adăugat teroarea perioadei staliniste-sovietice, cu deportările și genocidul de după cucerirea din 1940, astfel încât, în anumite zone – cum e și regiunea Cernăuți – s-a ajuns în situația ca populația românească – băștinașă – să devină minoritară... Această parte a Moldovei de Nord – botezată Bucovina, de Maria Tereza, după integrarea provinciei în imperiul austriac – era, pe timpul lui Ștefan cel Mare, un colț de rai al Moldovei și așa a și rămas, în bună parte, în pofida vicisitudinilor istorice.

E.N.: Da, în perioada stalinistă și comuna Mahala a avut de suferit – localitatea Mahala este declarată sat-martir. Peste 1500 de persoane au fost asasinate de sovietici, în satul Lunca, la 7 februarie 1941; Urmașii celor omorâți au fost deportați în Siberia – familii întregi; Avem listele – câte s-au mai găsit – cu populația deportată sau asasinată. S-au ridicat multe monumente, în memoria celor omorâți, celor deportați, celor reperați. În Mahala, în cimitirul din centrul satului, avem 38 de cruci, ridicate la căpătâiul românilor asasinați la Lunca și care au putut fi identificați, după îmbrăcăminte sau după alte detalii...

P.M.I.: I-au identificat după haine?!...

E.N.: Da, da, după haine: pentru că diferă hainele de la Boian, de cele de la Mahala sau de la Gorița; I-au adus în fața bisericii de la Mahala (după ce i-au desgroptat în 1941) și i-au identificat, pe unii dintre ei: erau preoți, erau persoane recunoscute, după haine. Acei oameni au fost omorâți la 7 februarie 1941; Când au revenit românii – după 22 iunie 1941 – gropile comune au fost deschise și cei asasinați au fost reînțesați creștinește, în morminte cu cruce la căpătâi... Dintre cei duși de sovietici în Siberia, dacă s-au întors a cincea parte – restul s-a prăpădit acolo sau pe drumul spre Siberia.

P.M.I.: *Și-o rudă de-a dumneavoastră, Anița Nandriș, este o eroină a supraviețuirii din deportarea siberiană... Extraordinar destin și puternic caracter!...*

E.N.: Da, ea a scris tot ce s-a-nâmplat acolo, așa cum a fost. S-a dezvelit și un monument dedicat ei – un simbol al tuturor mamelor cu copii, deportate; Ea a descris nenorocirea, tragedia, durerea îndurate de aceste mame...

P.M.I.: *Aș asemăna-o cu Vitoria Lipan, din „Baltagul” lui Sadoveanu, pentru forța caracterului, pentru justițiarismul ei. Anița Nandriș reprezintă tipologia femeii bucovinence – dar și basarabence – care a rezistat, incredibil, terorii staliniste din gulagurile sovietice.*

E.N.: Așa e: o mamă adevărată, oricâte greutăți ar avea, se străduie să-și crească copiii... Vă gândiți câtă lume a fost deportată, câte mii de destine chinuite?... Anița Nandriș a avut inspirația – Dumnezeu i-a dat-o! – să ne transmită, în scris, întâmplările nenorocite din propria viață petrecută în gulagul siberian; Multiplicați acest destin la numărul celor asasinați, al celor deportați, al celor represați și veți avea adevărata mărime a barbariei sovietice... Au fost ridicate familii cu copii, cu prunci de o lună de zile... Oare cum putea fi considerat, acel copil, dușmanul țării?!...

P.M.I.: *Da, o adevărată barbarie, în plin secol XX!*

E.N.: Când veți mai veni în sat, să stați de vorbă cu oamenii ce-au fost represați, despre nenorocirile pe care le-au îndurat. Noi am făcut o emisiune intitulată „Cireșe amare”, unde au fost înregistrate relatări ale celor deportați, cu copii, cu tot – unii nu mai sunt astăzi.

P.M.I.: *Acestea sunt documente de arhivă, de mare interes pentru istoria acelor vremi întunecate...*

E.N.: Amintirile din gulag, ale Aniței Nandriș, au fost tipărite în limbile: română, franceză, engleză, germană și italiană.

P.M.I.: *Am văzut că, în calitate de primar, vă îngijiți și de proiectarea și execuția unor localuri de grădinițe de copii...*

E.N.: Da, am extins, la două etaje, o grădiniță existentă care, până cel târziu la 1 octombrie, va fi dată în folosință. Așa cum am mai spus, avem patru sate în comuna noastră. În satul Prut, am construit o grădiniță, cu tot ce-i trebuie pentru a-și desfășura activitatea. Vom face și un centru cultural-sportiv, pentru că sunt mulți copii...

P.M.I.: *Cum stați cu natalitatea?*

E.N.: Foarte bine! Tineretul de aici e foarte muncitor. Tinerii nu merg în alte țări, pentru că își asigură gospodăria aici iar cei ce se duc, revin, știți vorba: Fie pâinea cât de rea, tot mai bine-n țara mea!... Satul are 7200 locuitori, o localitate mare care beneficiază economic de vecinătatea Cernăuțului, având locuri de muncă în oraș.

P.M.I.: *La intrarea în sediul Primăriei, am remarcat Tricolorul românesc!...*

E.N.: Avem drapelul și stema comunei, aplicată pe el: coroana lui Ștefan cel Mare, cu patru colțuri – simbolizând cele patru sate – și anul: 1472 – prima atestare documentară a satului.

P.M.I.: *Vă mulțumim pentru acest interviu! Poate ne reîntâlnim și la Botoșani, dacă veți dori să ne vizitați orașul, în cadrul schimburilor culturale...*

E.N.: Mulțumesc! Am colaborat, ani la rând, cu formația de muzică populară din Botoșani.

P.M.I.: *Poate reușim să reluăm schimburile culturale, deoarece suntem mlădițe ale aceluiași trunchi de spiritualitate!*

Sediul Primăriei comunei Mahala-Cernăuți

Drapelul tricolor cu stema ștefaniană ale comunei Mahala

Limba română – limbă regională – este prezentă pe firma Primăriei

Primărița Elena Nandrici primind recentele numere ale revistei noastre

Prof. Dr. Gică Manole

La 30 decembrie 1947 fostul rege Mihai a abdicat definitiv

Niciunde aiurea, în vreo țară ce a cunoscut instituția monarhică, ca formă supremă în stat, monarhia nu s-a compromiș, n-a coborât atât de jos ca în cele câteva decenii, cât cei din familia Hohenzollern-Sigmaringen s-au aflat în fruntea Statului Român. De ani buni, în absența unei memorii istorice consolidate, vii, unii sau alții ne tot spun/scriu ce rol important au avut în devenirea noastră istorică cei patru regi și cum au trudit din greu, nu-i așa, pe rând, pentru binele și propășirea poporului român! Starea de fapt istorică contrazice violent pe susținătorii acestor aserțiuni.

Desigur, pe durata lungă a istoriei, este dificil să judeci doar în alb și negru o epocă istorică sau un personaj istoric. Însă, în cazul celor patru monarhi ce au avut privilegiul să-și lege destinul de țara noastră, dacă adunăm suma calităților și defectelor întru slujirea interesului național, putem afirma, fără teama de a greși, că bilanțul este copleșitor negativ.

Carol I, taxat de Gheorghe Panu, la sfârșitul secolului al XIX-lea, drept „omul pericolos” (pentru România, desigur), în afara unei sobrietăți reale în viața particulară, s-a dovedit a fi posedat de o arghirofilie rușinoasă, precum și de o loialitate reală, bine ascunsă, față de patria sa de origine, Germania, și nu pentru țara de adopție, România. Că așa stau lucrurile, n-am nicio îndoială. I se pun în seamă lui Carol I modernizarea statului român, dobândirea Independenței, precum și edificarea sistemului politic „democratic” în țara noastră. Nimic mai fals!

Carol I n-a fost un monarh constituțional, decât pe hârtie. Puterea sa politică, reală, l-a determinat pe Titu Maiorescu să noteze într-o scrisoare către botoșăneanul Canano, la 1898, că, în realitate, regele avea puterea unui monarh absolut. De o asemenea putere Carol I a abuzat nepermis de mult timp, impunând la administrația țării două partide politice preocupate, în primul rând, de consolidarea pozițiilor sale economico-financiare, și nu de modernizarea autentică a societății românești. A închis ochii la toate abuzurile politicianilor, abuzuri ce au devenit parte endemică din sistem, determinându-l pe Mihai Eminescu să-l numească „Carol Îngăduitorul”. Carol I a ajuns mare nu prin faptele sale, ci cu ajutorul politicianilor. I. C. Brătianu, cu câteva zile înainte de a muri (mai 1891), venind Carol I la Florica – conacul-reședință al brătenilor, din com. Ștefănești-Argeș, n.r. – spre a-și lua la revedere de la fostul său prim-ministru, marele om politic nu l-a primit, zicând celor din jurul său: „Stați cu ochii pe rege! Prea l-am făcut noi mare!”. Într-adevăr, lui Carol I puterea i s-a urcat la cap. Deși putea rezolva/lichida uriașele discrepanțe social-economice din societate, n-a mișcat un deget în această direcție. Deget înmănușat, firește, și pe care îl întindea cu un dispreț mărturisit, tuturor oamenilor politici români (cu excepția lui I. C. Brătianu, Mihail Kogălniceanu, Titu Maiorescu, P. P.

Carp). A avut cinismul să-și aniverseze 40 de ani de domnie prin sărbători grandioase – o potemkiniadă autentică – în timp ce națiunea română zăcea umilită, sărăcită, furată, batjocorită. N-au trecut decât câteva luni de la „grandiosul” jubileu și țara a luat foc la propriu, exasperată de atâta obrăznicie, abuzuri și nedreptate. Vorbesc aici despre dramaticul an 1907, o pată rușinoasă, de neșters de pe obrazul „marelui rege” Carol I, revoltă cu caracter unic în Europa începutului de secol XX.

Desigur, „slăvitul” rege Carol I, spre „a salva” Țara, a poruncit armatei, la 1907, să-i împuște pe țărani pentru tulburarea „ordinii publice” (câteva mii, va spune el cu dispreț), iar după ce represiunea sălbatică a avut loc, a strâns toate actele/documentele privitoare la crimele comise într-un seif personal, pentru ca apoi să le distrugă. Nu-i așa că a fost un autentic monarh constituțional?... În realitate, pe toată durata domniei sale – faptul a fost subliniat în memoriile sale de Constantin Argetoianu – Carol I n-a făcut decât să pună umărul său greu la constituirea unui sistem social-economic nedrept, dominat de un rasism social unic în Europa acelor vremuri. Desigur, nu-i locul unde să pot inventaria toate „faptele” acestui monarh, puse în „slujba” Națiunii Române, sau să subliniez marea sa „grijă” pentru țara sa de adopție, cum a fost, de exemplu, construcția „drumurilor de fier” (vezi rușinoasa afacere Strousberg din anii '70 ai secolului XIX) sau acordarea unei pensii anuale de 3.000 de dolari (din 1882 și până la moarte, în 1906) lui Mite Kremnitz, amanta sa secretă.

Nu pot, însă, a nu menționa actul său de abdicare din 28 septembrie 1914, cu câteva zile înainte de a muri (10 octombrie 1914), act prin care Carol I renunța la tronul României, deoarece Consiliul de Coroană de la Peleş (3 august 1914) n-a fost de acord cu „măria sa” ca România să intre în primul război mondial de partea Germaniei și Austro-Ungariei, după cum ar fi vrut! Acesta îi era „idealul” național la 1914: să implice România alături de patria de origine și de Ungaria, asupritoare a câtorva milioane de români, și nu Unitatea Națională deplină.

Despre nepotul său, Ferdinand, ce i-a urmat la tron, și care a rămas în memoria posterității supranumit cel „loial”, singura lui calitate a fost aceea că a acordat credit total lui I. I. C. Brătianu, în a conduce Statul Român, neomițând însă a nota că faptele sale mari nu sunt ale sale, ci ale poporului român întreg, pe a cărui luptă și jertfă cutremurătoare, uriașă, s-a edificat unitatea noastră națională. De altfel, Ferdinand – și, N. Iorga scrie despre acest fapt în *O viață de om așa cum a fost* – n-a fost deloc convins că România a procedat corect înfruntând Puterile Centrale în războiul de întregire, fiind mai mult decât convins că acestea vor ieși biruitoare din „marele război”. Iar după ce Rusia iese din război (martie 1918) și când Puterile Centrale obligă România să semneze dictatul de la Buftea – București (7 mai 1918), prin germanofilul Al. Marghiloman, Ferdinand n-a promulgat odiosul tratat (după cum avea intenția) doar datorită opoziției înverșunate a reginei Maria, căreia posteritatea, pentru acest fapt, îi este obligată la veșnică recunoștință.

N-am să stăruiesc asupra fiului lui Ferdinand și al Mariei, Carol II, decât în a sublinia totala sa iresponsabilitate, comportamentul său patologic, criminal, și că individul a târât

Carol I (1866 - 1914)

Regele Ferdinand (1914 - 1927)

Carol al II-lea (1930 - 1940)

Mihai (1927 - 1930 1940 - 1947)

coroana României în noroiul cel mai abject, dovedindu-se autenticul gropar al României Mari. Menționez, însă, că întreaga familie regală a României era percepută la dimensiunea sa reală, exactă, de către opinia publică de la noi și aiurea, de vreme ce fratele Elenei de Grecia (a doua soție a lui Carol II), în deceniul trei al secolului XX, trăind o vreme la noi, nu s-a ferit să afirme despre aceasta: „*Dacă familia regală a Greciei ar comite doar 10% din abuzurile, ilegalitățile înfăptuite de familia regală a României, grecii ne-ar scoate din palatul regal, ne-ar pune la zid și ne-ar împușca pe toți.*”. De acest fapt, adică de prestigiul cu totul compromis al Casei Regale a României, erau convingeți, la timpul lor, I. I. C. Brătianu și Iuliu Maniu: primul, înaintea morții (24 noiembrie 1927), iar al doilea înainte de „restaurație” (6 – 8 iunie 1930), intenționau să îndepărteze monarhia și să proclame România republică. Împrejurările au fost mai tari decât cei doi mari oameni politici, iar intențiile lor nu s-au realizat.

Poporul român este un popor nobil, iar celor din fruntea sa le-a arătat respect, bunăvoință și generozitate. Așa și în cazul fostului rege Mihai. De ani buni, acesta a reintrat în posesia proprietăților avute înainte de 30 decembrie 1947, este lăudat de cei ce împărtășesc ideea monarhică, i se ridică osanale ca unuia ce a adus mari servicii patriei iar, nu de mult, bustul său tronează și într-o piață în București! Mai mult, ca al patrulea mareșal al României și ca un ultim conducător de stat din ultimul război mondial, fostului rege Mihai i se recunosc mari merite întru slujirea Națiunii Române, avansându-se ideea că o revenire a sa, sau a urmașilor săi, în fruntea Statului Român, ar fi mai mult decât benefică pentru România!

Iarăși, ca de atâtea ori în istoria noastră, s-ar părea că uitarea, amnezia au pus stăpânire pe noi. S-a uitat că Mihai nu l-a lăsat pe Ion Antonescu să semneze ieșirea din război a României, în august 1944, după cum intenționa acesta, și a ordonat capitularea necondiționată a Armatei Române în fața armatei sovietice, mințind poporul cu nerușinare că a încheiat armistițiul! S-au uitat cei 150.000 de soldați și ofițeri români luați prizonieri de sovietici și trimiși în Siberia, tocmai ca urmare a „armistițiului” anunțat de „Majestatea Sa” în seara de 23 august 1944! S-a uitat că a purtat pe pieptu-i „patriotic” odioasa decorație de război sovietică „Pobeda”, și pe care Stalin i-a oferit-o drept recompensă pentru că l-a ajutat să ocupe mai repede România, cât și pentru că i-a dat în mână elita militară a poporului român! S-a uitat că, deși rege, aflat în exercițiul puterii reale, a întărit sentința dictatorului de la Kremlin, dând pe mâna plutonului de execuție pe mareșalul Ion Antonescu și profesorul Gheorghe Alexianu, doi mari oameni de stat ai României, scornind, cu nerușinare specifică

mincinoșilor patologici, motivații ireale. S-a uitat că, la 23 august 1944, fostul rege Mihai a comis o triplă crimă de înaltă trădare: față de Națiune/Țară, față de Armată și față de conducătorul acesteia pe care, caz unic în istorie, după ce îl arestează, îl predă inamicului de moarte al României, Uniunea Sovietică! S-a uitat că, în noiembrie 1947, plecând în Anglia, și-a umplut portbagajul mașinii personale cu tablouri de mare valoare aflate nu în proprietatea Casei Regale, ci a Statului Român, și care, și astăzi, zac ascunse în seifuri ale unor bănci elvețiene! S-a uitat de declarația trădătoare, din iulie 1989, de la Budapesta, când n-a ezitat să pună sub semnul întrebării apartenența Transilvaniei la Patria Mamă, România, cântând în strună iredentiștilor maghiari și nu numai!

Desigur, n-am să susțin că abdicarea fostului rege Mihai, la 30 decembrie 1947, a fost un act voluntar. A fost o abdicare impusă de împrejurările istorice noi, de comuniști, și la care el, cât și „scumpa lui mamă”, Elena, au consimțit, de vreme ce-și pune semnătura pe un act care conține negru pe alb formularea: „...în deplină înțelegere cu factorii de răspundere ai țării, conștient de răspunderea ce-mi revine, consider că instituția monarhică nu mai corespunde actualelor condițiuni ale vieții noastre de stat...”, și că abdică pentru el, „și pentru urmașii mei la tron...” (vezi textul integral al abdicării lui Mihai, în *România – Viața politică în documente – 1947*, coordonator: Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1994, pp. 289 – 290).

Actul de abdicare al fostului rege Mihai, de la 30 decembrie 1947, a fost unul definitiv și irevocabil. Toate justificările aceluiași fost rege, de după 1989, în legătură cu actul abdicării sunt pledoarii mincinoase, pro domo, de vreme ce, până în acest an, n-a suflat o vorbă despre cum și de ce a părăsit tronul României, ca și cum s-ar fi înțeles cu domniile comuniști (o înțelegere plătită, se înțelege) să nu facă agitație în legătură cu cele întâmplate la 30 decembrie 1947!

Dacă Mihai își iubea atât de mult Țara precum și „scumpul lui popor”, n-ar fi trebuit, cu niciun chip, să semneze actul de abdicare cu atâta ușurință – indiferent dacă s-au exercitat presiuni asupra sa – păstrându-și demnitatea chiar și cu riscul de a merge în pușcăriile comuniste, unde tocmai începuse exterminarea elitei neamului nostru. Alegând soluția abdicării, pe care a supervizat-o prin propria semnătură, indiferent de circumstanțele istorice ale momentului, fostul rege Mihai a închis definitiv capitolul monarhie în istoria României. Așadar, abdicarea de la 30 decembrie 1947 a fost una definitivă, irevocabilă, iar agitația regalităților din ultima vreme, de un ridicol absolut, dovedește obrăznicia unei familii, pe care poporul român a înnobilit-o nemeritat de lung timp cu respect, mărinimie și loialitate.

Col. (r) GHEORGHE TIMOFTE

GENERALUL STAN POETAȘ, UN EROU CĂZUT LA DATORIE

Întrarea României în război, în vara anului 1916, în condiții nefavorabile, împotriva unui inamic superior din punct de vedere numeric și al dotării tehnice, a avut ca obiectiv strategic realizarea visului secular al poporului român de a trăi unit în granițele aceluiași stat. După doi ani de lupte grele – cu pierderi uriașe și suferințe cumplite, îndurate de armată și de poporul român –, în condiții internaționale favorabile – prin destrămarea celor două imperii, țarist și austro-ungar, care erau adevărate închisori ale popoarelor –, românii din Basarabia, Bucovina și Transilvania au putut, în mod democratic, prin reprezentanții aleși de popor, să hotărască unirea lor cu patria mamă. Trebuie menționat faptul că armata română – deși era prezentă în Basarabia și Bucovina, la solicitarea reprezentanților legali ai acestor teritorii – a asigurat numai ordinea și apărarea populației de atacurile bandelor de soldați proveniți din armata rusă, aflată în descompunere, și nu a intervenit în hotărârile pe care le-a luat Sfatul Țării și Congresul General al Bucovinei.

Odată cu semnarea Armistițiului și capitularea puterilor Centrale, la 11 noiembrie 1918, războiul s-a încheiat pentru celelalte țări din Europa, dar nu și pentru România. Abia ieșită dintr-un război – în care pierduse, pe front, aproape 350.000 de ostași iar din rândul populației civile, datorită bolilor și greutăților cauzate de război, peste 600.000 de oameni –, la sfârșitul anului 1918 și în anul 1919 România a trebuit să facă față – de astă dată, singură – unei provocări la fel de mari. Vecinii din est și din vest nu se împăcau cu noua realitate istorică, născută din dorința de libertate a popoarelor. Noua putere sovietică, abia instalată în Rusia, nutrea deja tendințe de expansiune. La declararea independenței Republicii Democratice Moldovenești și, mai târziu, declararea unirii cu România, Rusia confiscă tezaurul României – aflat în păstrare la Moscova –, arestează o serie de diplomați români și, concomitent, întetește atacurile la frontieră, prin bande de teroriști de peste Nistru. În același timp, Ucraina, abia declarată independentă, emite pretenții asupra Bucovinei și sprijină formarea pe teritoriul său a unor grupuri teroriste, care să atace peste Nistru. Concomitent, în vest, Ungaria – în care se instaurase o putere de sorginte bolșevică –, nu recunoștea realitatea istorică a unirii Transilvaniei cu țara mamă, fapt ce constituia o serioasă amenințare la integritatea teritorială a statului român. În aceste condiții, România a trebuit să-și redisloce unitățile militare, atât pe teritoriul vechiului regat cât și pentru apărarea noilor granițe.

Primul eveniment militar-politic în care a fost implicată România, după desăvârșirea unității sale național-statale, a avut loc la Hotin și Soroca, în nordul Basarabiei, începând cu noaptea de 6/7 ianuarie 1919.

După retragerea trupelor austro-ungare și germane din această zonă, la sfârșitul anului 1918, trupele române au apărut aceste localități de incursiunile grupurilor teroriste din nord. Astfel, în zonă a fost dislocată Brigada 2 Roșiori, comandată de generalul Cleante Davidoglu; la Hotin, Regimentul 4 Roșiori; la Noua Suliță, Brigada 1 Roșiori și Regimentul 3 Călărași; la Colomeea Regimentul 1 Roșiori;

Placa comemorativă la Cimitirul Eroilor Români, de la Țiganca – R. Moldova

subunități ale Regimentului 40 Infanterie, la Larga, Brițcani, Secuieni; Regimentul 5 Roșiori la Atachi, însărcinat cu paza Nistrului, de la Atachi la Soroca.

Deși erau semne că, la nord de Nistru, se fac unele pregătiri ale grupurilor teroriste, unitățile românești, nebeneficiind de un serviciu de informații corespunzător, nu au luat măsurile necesare pentru prevenirea unui atac prin surprindere – cu toate că un ordin al generalului Constantin Prezan, comandantul Marelui Cartier General, le cerea să aibă o atitudine binevoitoare față de populația pașnică și să le apere averea și viața, iar față de inamici și răufăcători să se procedeze cu toată asprimea.

În noaptea de 6/7 ianuarie, bande bolșevice – înarmate și pregătite în Ucraina, la Moghilev –, sub protecția întunericului, trec Nistrul, pe gheață, pe la Atachi – nord de Hotin –, se unesc cu unele grupuri pregătite și înarmate din

Col(r) Gheorghe Timofte – dreapta – depunând o coroană de flori la Cimitirul Țiganca

timp, atacă și nimicesc patrurile de grăniceri români și pun stăpânire pe localitățile: Ocnița, Sicureni, Atachi și Ungri. Acțiunea grupurilor teroriste a fost intens pregătită și susținută de armata și autoritățile ucrainene de la Mogilev, care le-au asigurat pregătirea și logistica necesare. Odată ajunse în dreapta Nistrului, bandele teroriste s-au dedat la crime îngrozitoare. Iată cum descrie Constantin Chirițescu evenimentele petrecute atunci: „Hotinul a fost ocupat de bolșevici, care s-au dedat la cruzimi înspăimântătoare asupra funcționarilor și soldaților români; șeful siguranței române din Hotin a fost ucis și aruncat în puțul fortăreței din Hotin. De-a lungul Nistrului, de la Atachi la Hotin, victimele bolșevicilor oferă privirilor îngrozite un spectacol de viziune dantescă. Cadavre de soldați români atârnau, spânzurate de copaci sau de stâlpii de telegraf. Zăpada a nins peste ei și i-a transformat în fantome albe. Numai în față, dărele de sânge, scurs din gurile lor, din care limba a fost tăiată, zugrăvesc bărbi roșii pe piepturile albe.”

În aceste condiții a fost asasinat și generalul erou Stan Poetaș.

Născut la 5 decembrie 1870, a urmat școala militară de ofițeri, pe care a absolvit-o în 1889. A urcat treptele carierei militare: de la gradul de sublocotenent, comandant de pluton – la terminarea școlii – până la gradul de colonel, comandantul Regimentului 40 Infanterie Călugăreni – la intrarea României în război. Și-a condus ostașii în luptele din Dobrogea, în Bătălia pentru București, iar la Mărășești, în fruntea Brigăzii 17 Infanterie, a tradus în realitate deviza „PE AICI NU SE TRECE!”. În 1918, în fruntea brigăzii sale, a fost trimis în Basarabia, să asigure liniștea, viața și bunurile populației greu încercate, de pe acest vechi pământ românesc. În ziua de 7 ianuarie 1919, însoțit de doi ostași, se deplasa spre localitatea Ungri, pentru a-și controla subordonații, când, un grup terorist, format din săteni din Calarașovca, din banda lui Bărbuță, condus de S. Fosu, l-a asasinat.

Moartea generalului a indignat întreaga opinie publică românească. Generalul Constantin Prezan a dat ordin ca toți cei care se dedau la acte criminale sau trec frontiera înarmați să nu fie socotiți ca făcând parte din trupele organizate.

În toată această perioadă tulbură, ordinele primite de unitățile aflate în luptă cu bandele de teroriști cereau ca satele sau populația care nu s-au răscolit să fie tratate cu blândețe și apărare.

Cercetările ulterioare au arătat că întreaga operațiune bolșevică, din 6-19 ianuarie 1919, a fost organizată și condusă de un, așa-numit, „Comitet pentru salvarea Basarabiei”, alcătuit din 5 persoane, și care avea sediul la Kiev.

De-a lungul timpului, istoriografia sovietică și istoricii aserviți ideologiei comuniste au publicat mii de articole, „studii” și cărți pline de falsuri și jigniri la adresa poporului român, prezentând evenimentele ca o mare rascoală

Grupul statuar de la Tatar Bunar (sudul Basarabiei) dedicat atacului terorist bolșevic din 11-17 sept. 1924;

Cimitirul de onoare cu 1020 eroi români căzuți în luptă, în iulie 1941, pentru dezrobirea Basarabiei, la capul de pod Țiganca.

antiromânească. În acest cadru statuat, de fals istoric și românofobie, bustul generalului erou Stan Poetaș a fost distrus în anul 1940, în schimb, în apropierea cetății lui Ștefan cel Mare și Sfânt, de la Hotin, tronează și azi un colos din bronz, în spiritul megalomaniei staliniste, ridicat „în memoria celor care au luptat în ianuarie 1919 pentru eliberarea patriei de sub ocupația românească”. Ne întrebăm pe bună dreptate: care patrie?!... care ocupație?!...

Eroii își dau viața pentru ca ceilalți să poată respira aerul libertății. Depinde numai de urmași dacă prețuiesc libertatea sau dacă lasă colbul uitării să se așternă peste faptele de eroism. Eroii nu cer niciodată nimic!

Col. (r) Gheorghe Timofte – Președintele filialei județului Botoșani a Asociației Naționale „Cultur Eroilor”

Tancuri românești la parada militară

Hora Unirii în Piața Victoriei

Punct terminus: Palatul Parlamentului

Tineri basarabeni... tricolori

Bătălia de la Posada (1330) în Cronica pictată de la Viena →

Roșul de Căușeni

Col(r) Gheorghe Timofte – dreapta – depunând o coroană de flori la Cimitirul Țiganca

Pelerini la Noul Neamț

Această publicație este realizată în cadrul proiectului „Limba noastră-i o comoară”, derulat de către Filiala Botoșani a Uniunii „Vatra Românească” cu sprijinul financiar al Municipiului Botoșani și al Consiliului Local Botoșani.

Editor: Filiala Botoșani a Uniunii „Vatra Românească”

Data publicării: noiembrie 2013

Conținutul acestei publicații nu reflectă neapărat poziția Municipiului Botoșani și nu implică nici o responsabilitate din partea acestuia.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Redactor-șef: Paul-Mircea Iordache;
Redactor-șef-adj.: Ion Negrei (R. Moldova);
Redactor-șef-adj.: Dumitru Covalciuc (Reg. Cernăuți, Uk.);
Redactori: Gică Manole, Dan Prodan, Elena Chirilă;
Secretar de redacție: Florea Macovei

Tipărit în România de

Botoșani, str. 1 Decembrie, nr. 25
www.agata.ro editura@agata.ro